

व्यवसायी भट्टसँगको साभेदारी खुलेपछि राजीनामाको दबाबमा गृहमन्त्री गुरुङ विवादित गृहमन्त्री हटाउन तयार छैन रास्वपा

जेबी योजन

काठमाडौं- राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपाले विवादित मन्त्रीलाई पदबाट हटाउन दुईखाले मापदण्ड अपनाएको देखिएको छ। पार्टीमा प्रभावहीन मन्त्रीलाई तत्काल बर्खास्त गर्ने र शक्तिशालीलाई भने जोगाउने मापदण्ड रास्वपामा देखिएको हो।

श्रीमतीलाई विमा बोर्डको सदस्यमा पुनःनियुक्ति दिलाएको आरोपमा श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षामन्त्री दीपक साहलाई मन्त्रीबाट हटाएको रास्वपाले अहम गम्भीर आरोपको सामना गरिरहेका गृहमन्त्री सुधन गुरुङलाई हटाउने संकेत देखाएको छैन। सोमबार बसेको केन्द्रीय समिति बैठकमा उनीबारे कसैले नबोलेको एक नेताले बताए। सम्पत्ति शुद्धीकरण विभागले छानबिनका लागि पक्राउ गरेका व्यवसायी दीपक भट्टको गृहमन्त्री गुरुङ साभेदार रहेको खुलेपछि विवाद उज्वल भएको हो।

तर, सरकारले कुनै पनि औपचारिक प्रतिक्रिया दिएको छैन भने पार्टीको तर्फबाट पनि आधिकारिक बक्तव्य आएको छैन। गुरुङले सोमबार सामाजिक सञ्जालमार्फत आफ्नो प्रतिरक्षा गर्न खोजेका छन्। सेयर क्रिडमा साभेदार नभइने उनको उक्त बक्तव्य सामाजिक सञ्जालमा विवाद भइसकेपछि गुरुङले प्रधानमन्त्री बालेन्द्र शाह र रास्वपा सभापति रवि लामिछानेसँग छलफल गरेको उनको संचिवालयले जनाएको छ। दुवैले यो सामान्य विषय भएकोले राजीनामा गर्नु नपर्ने सुझाव दिएको छ।

श्रोतका अनुसार सभापति लामिछानेले आफूले पनि यस्तो अनेकन विवादहरू भेटेर आएको भन्दै नशांतिन भनेका थिए। जबकि, गत चैत २७ गते तत्कालीन श्रममन्त्री साहलाई सभापति लामिछानेले पार्टीको 'राइट टु रिक्ल' नीति देखाउँदै सरकारबाट फिर्ता बोलाएका थिए। गृहमन्त्री गुरुङलाई भने पटक-पटक विवादमा तार्निदा पनि उनी मौन छन्। रास्वपाकै एक सांसद भन्छन्, 'विवादमा तार्निदा अस्त दीपक माननीयलाई जसरी फिर्ता बोलाउनुभयो, उहाँले सुधन माननीयलाई पनि फिर्ता बोलाउनुपर्छ। तर त्यसो गर्नु भएन।'

- ▶ श्रममन्त्री दीपक साह विवादित हुनेबित्तिकै पदमुक्त तर गृहमन्त्री सुधन गुरुङलाई संरक्षण
- ▶ विवादित मन्त्रीलाई हटाउने मामिलामा रास्वपामा दुईथरी मापदण्ड भन्दै आलोचना
- ▶ पार्टीभित्र र बाहिर गृहमन्त्रीबाट बर्खास्त गर्न दबाव
- ▶ सम्पत्ति विवरणमा ऋण नखुलाएका मन्त्री गुरुङले दिए ऋण लिएर सेयर किनेको भूटो प्रस्टीकरण

गृहमन्त्री गुरुङले भने आफ्नो स्पष्टीकरणमा पार्टीले गर्ने हरेक निर्णय पालना गर्ने बताएका छन्। उनले फेसबुकमा लेखेका छन्, 'म यस विषयमा पार्टीले गर्ने हरेक निर्णयको पूर्णरूपमा पालना गर्ने छु र अनुसन्धानमा आवश्यक सहयोग गर्न तयार छु।'

मन्त्री गुरुङले ऋण लिएर सेयर खरिद गरेकोसमेत जिक्कर गरेका छन्। तर, सम्पत्ति विवरणमा ऋण उल्लेख नगरिएको हुँदा उनको दावी थप भूटो सावित भएको छ।

▶ क्रमशः पृष्ठ २ मा

दलीय कर्मचारी र विद्यार्थी संगठन हटाउन प्रधानमन्त्रीको निर्देशन

- ▶ विश्वविद्यालय र शैक्षिक संस्थाहरूमा रहेका दलीय विद्यार्थी तथा कर्मचारी संगठनका संरचनाहरू तत्काल हटाउने निर्णय कुनै पनि हालतमा कार्यान्वयन गर्न उपकुलपतिहरूलाई निर्देशन
- ▶ दलीय विद्यार्थी संगठन हटाउन कुनै अवरोध भए सुरक्षा युनिट खटाउने जानकारी
- ▶ दलीय संगठनका संरचना हटाउन कुनै पनि ऐन बाधक नहुने प्रधानमन्त्रीको भनाइ
- ▶ अस्पताल, क्याम्पस र विद्यालयजस्ता पवित्र ठाउँमा कुनै पनि दलको भण्डा, प्रभाव वा संगठन राख्न नदिइने अडान

सिंहदरवारस्थित प्रधानमन्त्री कार्यालयमा सोमबार देशभरका विश्वविद्यालयका उपकुलपतिहरूसँगको छलफलमा प्रधानमन्त्री बालेन्द्र शाह। तस्विर: रासस

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- प्रधानमन्त्री बालेन्द्र शाहले विश्वविद्यालय र शैक्षिक संस्थाहरूमा रहेका दलीय विद्यार्थी तथा कर्मचारी संगठनका संरचनाहरू तत्काल हटाउने निर्णय कुनै पनि हालतमा कार्यान्वयन गर्न उपकुलपतिहरूलाई निर्देशन दिएका छन्। प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा सोमबार देशभरका विश्वविद्यालय र प्रतिष्ठानका उपकुलपतिसँग भएको छलफलमा प्रधानमन्त्री शाहले यस्तो निर्देशन दिएका हुन्।

चैत २० गते शिक्षामन्त्री सस्मित पोखरेलको अगुवाइमा बसेको बैठकमा विश्वविद्यालय समन्वय समितिले विश्वविद्यालय परिसरलाई दलीय प्रभावमुक्त बनाउने निर्णय कार्यान्वयनमा लैजाने निर्णय गरेको थियो। उक्त बैठकले दलीय विद्यार्थी संगठन हटाउन कुनै अवरोध भए सुरक्षा युनिट नै खटाउने निर्णय गरिएको थियो। 'दलीय विद्यार्थी संगठन हटाउने कार्यमा कुनै प्रकारको सुरक्षा चुनौती भएमा सो व्यहोराको जानकारी तत्काल सुरक्षा निकायलाई गराउने। साथै, विश्वविद्यालय परिसरमा अस्थायी/स्थायी प्रकृतिको सुरक्षा

दलीय भण्डामुनि उभिएर राजनीति गर्नु हुँदैन भन्ने यो सरकारको नीति एक दम राम्रो छ। तर ट्रेड युनियन नै रहनुहुन्छ भन्ने किसिमको अभिव्यक्तिमा हाम्रो आपत्ति रहन्छ।

■ छत्र कार्की
अध्यक्ष, त्रिवि कर्मचारी संघ

संविधानप्रदत्त मौलिक हक कसैले खोस्न सक्दैन। पञ्चायतकालमा त विद्यार्थी संगठन बन्द भएको थिएन भने यो सरकारले हामीलाई निषेध गर्न सक्दैन। यो निर्णयको हामी प्रतिवाद गर्छौं।

■ दीपक धामी
अध्यक्ष, अनेरास्वविवि

विद्यार्थीको संगठित हुने मौलिक अधिकारलाई आपराधीकरण गर्ने प्रयास नैविसंघलाई अस्वीकार्य छ। सरकारको कदमको हामी प्रतिवाद गर्छौं।

■ दुर्गा शर्मा
अध्यक्ष, लेविंसंघ

युनिट व्यवस्थापन गर्नुपर्ने अवस्था देखिएमा शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयमार्फत गृह मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने,' समितिको निर्णयमा भनिएको थियो।

छलफलका क्रममा उपकुलपतिहरूले जेन-जी आन्दोलन र चुनावपछि विद्यार्थीले राजनीतिक गतिविधि सुस्त भएको र यस्ता संगठन हटाउन पहल भइरहेको बताएका थिए। प्रधानमन्त्री शाहले भने शैक्षिक संस्थाहरूमा कुनै पनि बहानामा राजनीति गर्न नहुने अडान लिँदै दलीय संगठनका संरचना हटाउन कुनै पनि ऐन बाधक नहुने स्पष्ट पारेका थिए।

प्रधानमन्त्री शाहले अस्पताल, क्याम्पस र विद्यालयजस्ता पवित्र ठाउँमा कुनै पनि दलको भण्डा, प्रभाव वा संगठन राख्न नदिइने बताउँदै राजनीति नै गर्ने भए पेसागत जिम्मेवारीबाट अलग भएर पूर्णरूपमा राजनीतिमा लाग्न सुझाव दिए।

छलफलका क्रममा नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालयका उपकुलपति प्रा.डा. धानेश्वर नेपालले विद्यार्थी संगठनहरू हटाउन खोज्दा उल्टै धम्की र आक्रमण खेप्नुपरेको भन्दै सुरक्षाको माग गरे। जवाफमा प्रधानमन्त्री शाहले राजनीतिक संगठनका संरचना हटाउँदा

विद्यार्थी संगठनहरूले दिए प्रतिवादमा उत्रने चेतावनी

नयाँ सरकारले विश्वविद्यालयमा विद्यार्थी संगठन निषेध गर्ने निर्देशन जारी गरेसँगै विद्यार्थी संगठनहरू भने आन्दोलित भएका छन्। विद्यार्थी संगठनहरूले विभिन्न क्याम्पसमा सोमबार साँझ राँके जुलुम निकाल्दै सरकारको निर्देशनको विरोध गरेका हुन्। नेपाल विद्यार्थी संघका अध्यक्ष दुर्गा शर्पाले सरकारले विद्यार्थी संगठन हटाउन गरेको निर्देशनबारे पार्टीको आधिकारिक धारणा माग गरेका छन्।

▶ क्रमशः पृष्ठ २ मा

सुरक्षाको कुनै पनि समस्या आएमा तुरुन्तै सम्बन्धित मन्त्रालय वा आफ्नो संचिवालयमा खबर गर्न निर्देशन दिएका थिए।

▶ क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

डेढ महिनापछि खुल्यो खाडीको रोजगारी

साउदी अरेबिया, युएई, कतार, ओमान, यमन, जोर्डन, टर्की, इजरायल, कुवेत, बहराइन, इराक र लेबनानका लागि नयाँ श्रम स्वीकृति खुला

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- इजरायल-अमेरिका र इरानबीच चलेको द्वन्द्वका कारण डेढ महिनाभन्दा बढी समययता बन्द भएको खाडीको रोजगारी खुलेको छ। सरकारले खाडी क्षेत्रसहित पश्चिम एसियाका १२ वटा मुलुकमा सबै प्रकारका श्रम स्वीकृति सोमबारदेखि खुला गरेको हो।

वैदेशिक रोजगार विभागले सोमबार जारी गरेको सूचनाअनुसार साउदी अरेबिया, संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई), कतार, ओमान, यमन, जोर्डन, टर्की, इजरायल, कुवेत, बहराइन, इराक र लेबनानका लागि स्थगन गरिएको नयाँ श्रम स्वीकृति खुला गरिएको छ। अब संस्थागत तथा व्यक्तिगत रूपमा यी मुलुकमा पहिलोपटक रोजगारीमा जान चाहनेले श्रम स्वीकृति पाउने छन्। त्यस क्षेत्रमा जारी युद्ध केही शान्त भएपछि सरकारले पुनः श्रम स्वीकृति भने यसअघि नै खुला गरिसकेको छ।

विभागका अनुसार सोमबार नै परराष्ट्र मन्त्रालयको संचिवालय समितिले सबै प्रकारका रोजगारी खुलाउन श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयलाई

पत्राचार गरेको थियो। परराष्ट्रको सिफारिसमा श्रम मन्त्रालयले रोजगारी खुलाउने निर्णय गरेको हो।

श्रम स्वीकृति खुलेसँगै व्यवसायी र कामदार दुवैलाई राहत मिल्ने अपेक्षा गरिएको छ। इजाजतप्राप्त अधिकांश संस्था (म्यानपावर) खाडीका छ वटा मुलुक र मलेसियाको रोजगारीमा निर्भर छन्। यसबाहेक मौरिसस, साइप्रस, जोर्डन, जापानजस्ता मुलुकमा केही कामदार पठाउने गरेका छन्। नेपाली कामदारहरूको प्रमुख रोजगार गन्तव्य खाडी क्षेत्र द्वन्द्वले प्रभावित हुँदा पीछिल्लो महिना (चैत) नेपालबाट एक जना

पनि कामदार जान पाएनन्। कामदार पठाउन नपाएपछि व्यवसाय बन्द गर्ने अवस्थामा पुग्न थालेको वैदेशिक रोजगार व्यवसायीहरूले गुनासो गर्दै आएका थिए। नयाँ श्रम स्वीकृति खुलेसँगै पुनः आशा जागेको एक व्यवसायीले बताए।

यसबीचमा पश्चिम एसियाको रोजगारी बन्द हुँदा भिसा लागेर जान तयार भएका सात हजार ८८८ जना कामदारको रोजगारी गुम्ने अवस्थामा पुगेको भन्दै नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघले सरकारको ध्यानाकर्षण गराएको

थियो। श्रम स्वीकृति नवीकरण खुलाउने तर नयाँलाई नखुलाउने निर्णय अव्यावहारिक र श्रमिकको हितमा नभएको संघको दावी थियो। रोजगारी खुलाउने निर्णयले धेरै श्रमिक आर्थिक भार र रोजगारी गुम्नबाट जोगिएको संघका अध्यक्ष भुवनसिंह गुरुङले बताए।

'सात हजारभन्दा बढी श्रमिकमध्ये थोरैको भिसाको म्याद सकिसकेको छ। यसको यकीन तथ्यांक निकाल्न बाँकी छ,' उनले प्रभावसँग भने, 'म्याद सकिएकाहरूको पनि केही आर्थिक भार व्यहोरा प्रक्रिया अगाडि बढाउन सकिनेछ। सरकारको यो निर्णयले धेरै कामदारको रोजगारी सुरक्षित भएको छ।'

इजरायल र अमेरिकाले इरानमाथि आक्रमण गरेपछि इरानले खाडी मुलुकहरूमा रहेका अमेरिकी बेस क्याम्पलाई लक्षित आक्रमण तीव्र बनाएको थियो। जसबाट त्यस क्षेत्रमा सुरक्षा संवेदनशीलता बढेको भन्दै सरकारले पश्चिम एसियाका १२ मुलुकमा गत फागुन १७ गते सबै प्रकारका श्रम स्वीकृति स्थगित गरेको थियो।

▶ क्रमशः पृष्ठ २ मा

पाक्षिक तलब पाउने को-को ?

- ▶ पहिलो चरणमा पाक्षिक तलब पाउने निजामती कर्मचारीले मात्रै
- ▶ त्यसपछि शिक्षक, सेना, प्रहरीलागायतलाई पाक्षिक तलब दिइने
- ▶ नगद प्रवाह व्यवस्थापनमा सहजता हुने सरकारको विश्वास

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- सरकारले १५-१५ दिनमा तलब भुक्तानी गर्ने निर्णय गरेपछि यसको कार्यान्वयन र लाभग्राहीको दायराबारे कर्मचारीवृत्तमै अन्योल देखिएको छ। सरकारको यो नयाँ कदमलाई कर्मचारीवृत्तमै भनिए पनि क-कसले पाउने ? भन्ने द्विविधा देखिएको हो।

अर्थमन्त्री डा. स्वर्णिम वार्लेले वैशाख ४ गते मन्त्रीस्तरीय निर्णय गर्दै पाक्षिक (१५/१५ दिनमा) तलब भुक्तानी गर्ने व्यवस्था लागू गर्न परिपत्र जारी गरिसकेका छन्। तर, व्यावहारिक कार्यान्वयनको स्पष्ट मार्गचित्र सार्वजनिक नभएको भन्दै विभिन्न निकायका कर्मचारीहरू अन्योलमा परेका छन्।

महालेखा नियन्त्रक कार्यालय स्रोतका अनुसार हाललाई यो व्यवस्था निजामती (राष्ट्रसेवक) कर्मचारीहरूका लागि मात्रै लागू गरिने छ। उनी भन्छन्, 'यो पूर्ण कार्यान्वयनभन्दा पहिले परीक्षणका रूपमा सुरु गरिएको हो। पहिलो चरणमा निजामती कर्मचारीबाटै

सुरु गरेर त्यसको प्रभाव हेर्न लागिएको हो।'

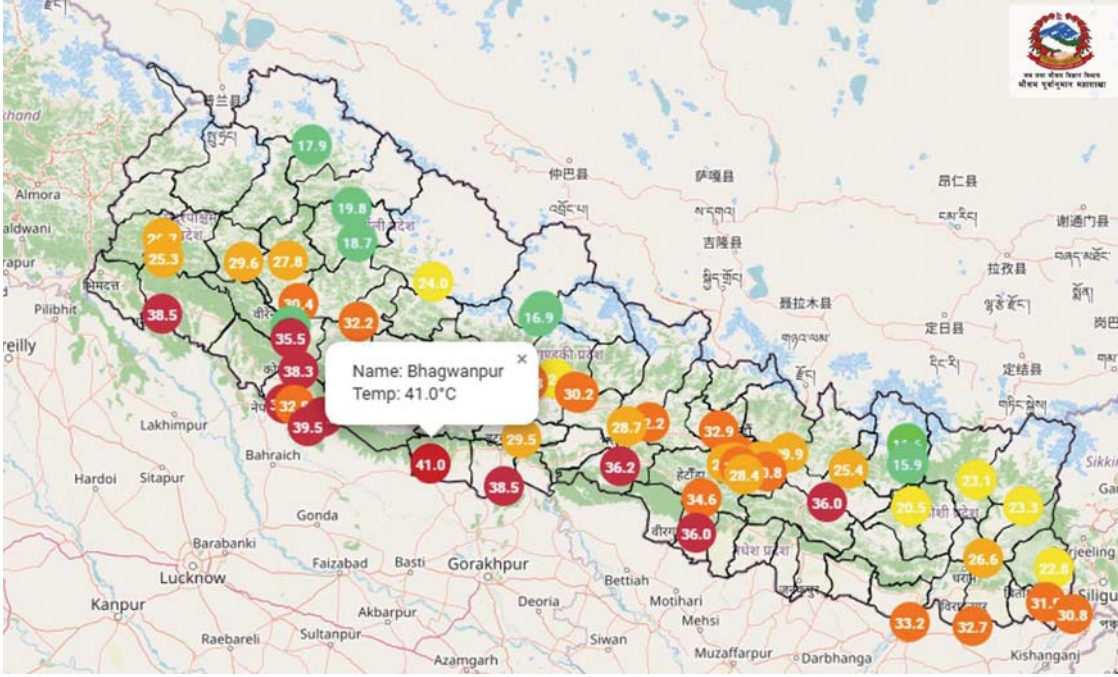
सरकारले निजामती सेवामा तत्कालै पाक्षिक तलब प्रणाली लागू गर्ने तयारी गरेको भए पनि शिक्षक सेवामा भने केही समय लाग्ने देखिएको छ। शिक्षा क्षेत्रसँग सम्बन्धित प्रशासनिक जटिलता र स्थानीय तहको व्यवस्थापन क्षमताका कारण हिलाइ हुने भएको हो। हाल धेरै स्थानीय तहमा शिक्षकहरूले तीन-चार महिनासम्म तलब कुनैपनि अवस्था छ। संघीय सरकारले समयमै ससत अनुदान पठाए पनि स्थानीय तहको आन्तरिक प्रक्रियागत हिलाइले समस्या उत्पन्न हुने गरेको छ। त्यसैले सरकारको तलब नीति शिक्षकहरूमा लागू गर्न हिला हुने भएको बताइएको छ।

शिक्षकहरूपछि मात्रै सुरक्षा निकायहरूमा तलब भुक्तानीको यो प्रणाली विस्तार गर्ने सरकारको योजना रहेको छ। नेपाली सेना र नेपाल प्रहरीमा क्रमशः लागू गर्ने तयारी भइरहेको सरकारी अधिकारीहरूले जनाएका छन्।

▶ क्रमशः पृष्ठ २ मा

'लु' को जोखिम बढ्दै, बच्चे कसरी ?

■ प्रगति टकाल

काठमाडौं- केही दिनयता देशका अधिकांश स्थानमा तापक्रम बढ्दै जाँदा अत्यधिक गर्मी बढेको छ । यससँगै तराईका जिल्लामा तातो हावा (लु) चल्ने सम्भावना रहेको जल तथा मौसम विज्ञान विभागको प्रक्षेपण छ । विभागले सोमबार दिउँसो सार्वजनिक गरेको तथ्यांकअनुसार कपिलवस्तुमा ४१ डिग्री सेल्सियस र बाँकेमा ३९ डिग्री सेल्सियस तापक्रम पुगेको छ । मधेश प्रदेशलायत वागमती, गण्डकी, लुम्बिनी र सुदूरपश्चिम प्रदेशका तराई क्षेत्र तथा उपत्यका र खोचहरूमा दिन तातो भएको, सुदूरपश्चिम र लुम्बिनी प्रदेशका पश्चिमी तराई क्षेत्रमा 'लु' चल्ने सम्भावना रहेको विभागले जनाएको छ । पछिल्लो सूचनामा अद्यावधिक रहन तथा आवश्यक सतर्कता अपनाउन विभागले अनुरोध गरेको छ ।

जन्तुस्वास्थ्यविद् डा. समीर अधिकारीले 'लु' लाग्दा हृदयको गति तीव्र हुने, श्वासप्रश्वास र रक्तचाप घट्ने, टाउको अत्यधिक दुख्ने, आँखा पोल्ने, चक्कर लाग्ने तथा अचेत हुनेजस्ता समस्या देखिन सक्ने बताए । 'लुले दीर्घकालीन असरसमेत पुऱ्याउन सक्छ, मस्तिष्क तथा रक्तप्रणालीमा समस्या गर्न सक्छ,' उनले भने, 'बालबालिका र वृद्ध उमेरका समूहलाई सबैभन्दा बढी असर गर्न सक्छ । पर्याप्त पानी पिउने, शीतल छहारीमा बस्ने, मदिता तथा धूमपान गर्नु हुँदैन ।'

विभागका मौसमविद् सञ्जिव अधिकारीले विशेषगरी तराईका जिल्लामा बुधवारसम्म अत्यधिक गर्मीको अवस्था कायम रहने जानकारी दिए । 'आज (सोमबार)देखि पर्सा बुधवारसम्म विशेषगरी तराई, उपत्यका र खोच क्षेत्रमा तातो हावाको लहर चल्ने सम्भावना छ,' उनले भने, 'कोशी प्रदेशमा भने बादल देखिएको लुको सम्भावना तत्काल कम छ । विशेषगरी लुम्बिनी प्रदेशको पश्चिम क्षेत्र, धनगढीलायत सुदूरपश्चिमका अन्य तराई जिल्ला, नेपालगञ्ज, धनगढीलायत स्थानमा लुको सम्भावना बढी छ ।'

यसैगरी शरीरको तापक्रम १०४ डिग्री फरेनहाइटभन्दा बढी पुग्ने, छाला सुक्खा, रातो र तातो हुने लक्षण पनि देखिन सक्ने स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले जनाएको छ । बालरोग विशेषज्ञ डा. रामहरि चापागाईंले 'लु' चल्दा वा अत्यधिक गर्मीको समयमा बालबालिकाको स्वास्थ्यमा असर पुग्नसक्ने हुँदा उच्च सतर्कता अपनाउन सुझाव दिए ।

सुदूरपश्चिमको दिपायलमा सोमबार दिउँसो तापक्रम करिब ४० डिग्री सेल्सियस पुगेको उल्लेख गर्दै उनले त्यहाँका लागि यो तापक्रम असामान्य भएको बताए । राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणका वरिष्ठ हाइड्रोलोजिस्ट राजेन्द्र शर्माले जलवायु परिवर्तनसँगै लुजस्ता मौसमी घटना बढ्दै जाने भएकाले समयमै तयारी र सचेतना बढाउन आग्रह गरे । 'लुको प्रभाव न्यूनीकरणका लागि हामीले कार्याधि बनाएर कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित अन्तरसरकारी निकायमा पठाएका छौं, प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि आवश्यक छलफल पनि गरिरहेका छौं,' उनले भने ।

विश्व स्वास्थ्य संगठनले गरेको 'नेपालमा तातो हावाको लहरको प्रवृत्ति र यसबाट उत्पन्न स्वास्थ्य जोखिमबारे जनधारणाको अध्ययन'ले जलवायु परिवर्तनका कारण गर्मीजन्य समस्या बढेको निष्कर्ष निकालेको छ । अध्ययनअनुसार जलवायु परिवर्तन, तीव्र सहरीकरण र वायु प्रदूषणका कारण तापक्रम बढ्ने प्रवृत्ति निरन्तर बढेको हो । यसले मानव स्वास्थ्यसँगै अन्य क्षेत्रमा पनि नकारात्मक असर पारिरेहेको छ ।

देशभरका ३३ वटा मौसम स्टेशनबाट सन् १९८७ देखि २०१६ सम्मको तथ्यांक विश्लेषण गर्दा गर्मी दिनको संख्या बढ्दै गएको छ । विशेषगरी देशको दक्षिणी भूभागमा गर्मी रातहरू, ष्रि-मनसुन तथा मनसुन अवधिमा वर्षा हुने ढाँचामा

परिवर्तन आएको विश्व स्वास्थ्य संगठनले जनाएको छ । अध्ययनअनुसार बढ्दो तापक्रमसँग जुञ्ज जनचेतना अभिवृद्धि, स्वास्थ्य सुरक्षा उपायको विस्तार र स्थानीय तहमा अनुकूलन रणनीति सुदृढ गर्नुपर्ने आवश्यकता औल्याइएको छ ।

समयमै चिसो वातावरण कायम गर्ने, सफा तथा स्वच्छ खानेपानीको पहुँच सुनिश्चित गर्ने, बालबालिका, वृद्धवृद्धा, गर्भवती महिला र विरामीहरूको विशेष हेरचाह गर्ने उपायहरू अपनाउनुपर्छ,' उनले भने, 'यसैगरी अस्पताल, विद्यालय तथा सार्वजनिक स्थानहरूमा आवश्यक पूर्वसावधानीको व्यवस्था मिलाउनु पनि उचितकै महत्त्वपूर्ण छ ।'

स्वास्थ्यमा कस्तो असर पर्छ ?

सरकारी 'वेबसाइट'मा अपांगा पहुँचमैत्री सुविधा

काठमाडौं (प्रस)- सूचना प्रविधि विभागले सरकारी वेबसाइटहरूलाई सबै नागरिकका लागि सहज, पहुँचयोग्य र प्रयोगमैत्री बनाउने उद्देश्यले नयाँ वेब पहुँच सुविधा कार्यान्वयनमा ल्याएको छ ।

वुक्न सहज बनाउने छ । त्यस्तै, फारम भर्ने क्रममा आउने बुटि सन्देश र सुझावहरू पनि अब सजिलै सुन्न र बुक्न सकिने गरी तयार पारिएको छ । सधैँ, सम्पर्क फारमजस्ता सबै 'इनपुट' क्षेत्रमा स्पष्ट नाम र चिह्न राखिएकाले स्क्रिन रिडर प्रयोगकर्तालाई सजिलै प्रयोग गर्न मद्दत पुऱ्याउने विभागले जनाएको छ । त्यस्तै, किबोर्ड प्रयोगकर्ताका लागि वेबसाइटभित्र आफू कुन स्थानमा छु भन्ने कुरा स्पष्ट देखिनेगरी दृश्य संकेतहरू पनि समावेश गरिएको छ ।

सरकारी एकीकृत वेबसाइट व्यवस्थापन प्रणाली (जिआइएमब्लूएस) अन्तर्गत सुरु गरिएको यस कार्यले विशेषगरी अपांगा तथा सहायक प्रविधिमा निर्भर प्रयोगकर्तालाई लक्षित गरेको विभागका महानिर्देशक श्रीचन्द्र साहले जानकारी दिए ।

यसैगरी, फारम पेस गरेपछि प्राप्त हुने सन्देशहरू पनि स्क्रिन रिडर प्रयोगकर्ताले सजिलै थाहा पाउनेगरी व्यवस्था गरिएको छ । यी सुधारहरू सामान्य प्रयोगकर्ताका लागि विशेषमात्रमा धेरै देखिने परिवर्तन नदेखिए पनि सहायक प्रविधिमा निर्भर व्यक्तिहरूका लागि भने अत्यन्त उपयोगी हुने विभागको भनाइ छ ।

विभागका अनुसार अब सरकारी वेबसाइटहरू 'किबोर्ड'को प्रयोगबाट मात्र पनि सहजरूपमा सञ्चालन गर्न सकिने छ । यसअन्तर्गत प्रयोगकर्ताले 'माउस' प्रयोग नगरीकनै वेबसाइटको सम्पूर्ण भागमा पहुँच पाउन सक्ने छन् । साथै, 'स्क्रिप नेभिगेसन' लिंकको व्यवस्था गरिएकाले किबोर्ड तथा 'स्क्रिन रिडर' प्रयोग गर्न व्यक्तिकहरूले सबै नेभिगेसन सामग्री छोडेर सीधै मुख्य विषयवस्तुमा जान सक्ने सुविधा प्राप्त गर्ने छन् । वेबसाइटमा राखिएका सबै महत्त्वपूर्ण तस्विर, लोगो, चिह्न तथा सेवासम्बन्धी तस्विरहरूमा 'अल्ट टेक्स्ट' राखिएको विभागले जनाएको छ । जसले स्क्रिन रिडर प्रयोगकर्तालाई सामग्री

उत्तम नसुन अवधिमा वर्षा हुने ढाँचामा परिवर्तन आएको विश्व स्वास्थ्य संगठनले जनाएको छ । अध्ययनअनुसार बढ्दो तापक्रमसँग जुञ्ज जनचेतना अभिवृद्धि, स्वास्थ्य सुरक्षा उपायको विस्तार र स्थानीय तहमा अनुकूलन रणनीति सुदृढ गर्नुपर्ने आवश्यकता औल्याइएको छ ।

कसरी जोगिने ? प्राधिकरणले 'लु' बाट जोगिन दिउँसो सकेसम्म घरवाहिर ननिस्कन, प्रशस्त पानी तथा फलफूलको रस पिउन, अत्यधिक पसिना आएमा 'जीवनजल' सेवन गर्न सुझाव दिएको छ । बाहिर निस्कनु परे टाउको छोप्ने, छाता प्रयोग गर्ने, चिसो पानीले नुहाउने तथा खेतबारीमा विहान वा बेलुकामात्र काम गर्न सल्लाह दिएको छ ।

यसका साथै मदिता सेवन नगर्न, क्याफिनयुक्त पेय पदार्थ (चिया, कफी, सोडा) कम प्रयोग गर्न र चिनी बढी भएको भोलो पदार्थ नपिउन स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले आग्रह गरेको छ ।

के हो लु ? अत्यधिक गर्मी वा तातो हावाको लहरका लागि पूर्वतयारी, पूर्वकार्य तथा शीघ्र प्रतिकार्य कार्ययोजनाका अनुसार अत्यधिक गर्मीका कारण सिर्जना हुने मौसमी अवस्थालाई तातो हावाको लहर (लु) भनिन्छ । नेपालको संघीय तथा प्रदेश विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐनमा यसलाई 'तातो हावाको लहर' भनेर उल्लेख गरिएको छ ।

जल तथा मौसम विज्ञान विभागका अनुसार चैतदेखि भदौ महिनासम्मको अवधिमा तापक्रमका आधारमा तातो दिनहरू छुट्टाछुट्टै छन् । अधिकतम तापक्रम विगत ३० वर्षको ९० प्रतिशतभन्दा माथि पुगेरमा त्यसलाई तातो दिन भनिन्छ ।

कार्याधिमा भनिएको छ, 'जब लगातार तीन वा बढी दिनसम्म तातो दिन रहन्छ भने हल्का तातो लहर, धेरै तातो दिनको उचित व्यवस्था, पशु स्वास्थ्यमा ध्यान र अत्यधिक तातो दिन भइरहे अत्यधिक तातो लहरको रूपमा वर्गीकृत गरिन्छ ।' रासस

अत्यधिक तापक्रम बढ्दिले कृषि र पशुपालन क्षेत्रमा पनि असर गर्न सक्ने भनाइको छ । कृषिविज्ञ डिल्लीराम शर्माका अनुसार अत्यधिक गर्मी तथा 'लु' का कारण कृषि उत्पादनमा गम्भीर असर पर्न सक्छ । 'लु' का कारण विशेषगरी वालीहरू सुक्न थाल्ने, फूल फर्ने र फलफूल राम्रोसँग नलाग्ने समस्या हुने र यसले किसानलाई आर्थिक नोक्सानी पुऱ्याउन सक्ने उनले बताए ।

'तरकारीमा फूल वा फल लाग्ने बेला लु लागेमा बृद्धि रोकिन्छ, राम्रो उत्पादन हुँदैन,' उनले भने, 'यतिबेला कृषिय स्थानमा मकैमा दाना लाग्न सक् भइसकेको छ, मकैमा दाना लाग्ने पनि पोतिलो नहुने भएकाले उत्पादनमा कमी आउन सक्छ ।'

प्लास्टिक टनेल (पोलिहाउस) भित्र खेती गर्दा भने जोखिम न्यूनीकरणका सहयोग पुग्ने उनले सुझाव दिए । कृषि तथा पशुपालन क्षेत्र जलवायु परिवर्तनको प्रत्यक्ष असरमा पर्ने भएकाले यस्ता जोखिम न्यूनीकरणका लागि दीर्घकालीन योजना आवश्यक रहेको सरोकारवालाको भनाइ छ । विज्ञहरूले गर्मीको समयमा सिँचाइ व्यवस्थापन सुधार, छायाँ तथा पानीको उचित व्यवस्था, पशु स्वास्थ्यमा ध्यान र अत्यधिक तातो दिन भइरहे अत्यधिक तातो लहरको रूपमा वर्गीकृत गरिन्छ ।' रासस

अत्यधिक तापक्रम बढ्दिले कृषि र पशुपालन क्षेत्रमा पनि असर गर्न सक्ने भनाइको छ । कृषिविज्ञ डिल्लीराम शर्माका अनुसार अत्यधिक गर्मी तथा 'लु' का कारण कृषि उत्पादनमा गम्भीर असर पर्न सक्छ । 'लु' का कारण विशेषगरी वालीहरू सुक्न थाल्ने, फूल फर्ने र फलफूल राम्रोसँग नलाग्ने समस्या हुने र यसले किसानलाई आर्थिक नोक्सानी पुऱ्याउन सक्ने उनले बताए ।

'च्यानसमवेयर' आक्रमणबाट जोगिन साइबर सुरक्षा 'एडभाइजरी' जारी

काठमाडौं- राष्ट्रिय साइबर सुरक्षा केन्द्रले पछिल्लो समय सूचना प्रविधि प्रणालीमा 'च्यानसमवेयर' आक्रमण बढ्दै गएको आमनागरिक र संस्थालाई सचेत गराउन साइबर सुरक्षा 'एडभाइजरी' जारी गरेको छ । 'च्यानसमवेयर' मा कम्प्युटर, मोबाइल तथा अन्य उपकरणमा हुने सम्भावित जोखिमबारे जानकारी दिँदै आवश्यक सावधानी अपनाउन आग्रह गरेको छ । 'च्यानसमवेयर' एक प्रकारको हानिकारक सफ्टवेयर हो । यसले प्रयोगकर्ताको कम्प्युटर वा मोबाइलमा रहेका फाइल तथा डेटालाई 'रिन्किप्ट' गरी पहुँच अवरुद्ध बनाउँछ । त्यसपछि ती फाइल पुनः खोल्नका लागि आक्रमणकारीले फिरोती (चान्सम) माग गर्ने गर्दछ । यस्तो आक्रमणले प्रयोगकर्ताका महत्त्वपूर्ण डेटा, कागजात र सम्पूर्ण प्रणालीमा पहुँच रोक्न सक्छ । साथै, सरकारी वा निजी संस्थाले प्रदान गर्ने सेवा अवरुद्ध हुन सक्छ । संवेदनशील सूचना चोरी वा विक्रि हुने जोखिम पनि उतिकै रहनुका साथै गोपनीयतामा गम्भीर असर पार्न सक्ने जनाइएको छ । डेटा पुनःप्राप्त गर्न फिरोती तिर्नुपर्दा आर्थिक क्षतिसमेत हुने भएकाले सचेत रहन आग्रह गरिएको छ ।

केन्द्रले जारी गरेको एडभाइजरीअनुसार 'च्यानसमवेयर' आक्रमण प्रायः शंकास्पद इमेलका 'अट्याचमेन्ट'जस्तै पिडिएफ, वर्ड, जिपलगायत फाइल खोल्न, नक्कली वेबसाइटका लिंकमा क्लिक गर्दा, असुरक्षित स्रोतबाट फाइल डाउनलोड गर्दा तथा 'पाइरेटरी' वा 'क्याच' गरिएको सफ्टवेयर प्रयोग गर्दा हुने गर्दछ । यसैगरी, सिस्टम अपडेट नगर्नु, एन्टिभाइरसको अभाव हुनु र असुरक्षित नेटवर्क वा युएसबीको प्रयोग गर्नु पनि जोखिमका

कारण हुनसक्ने केन्द्रले जनाएको छ । एडभाइजरीले यस्ता आक्रमणबाट जोगिन उपाय सुझाएको छ । अपरिचित स्रोतबाट आएको इमेलका लिंक वा 'अट्याचमेन्ट' खोल्नुअघि त्यसको विश्वसनीयता सुनिश्चित गर्नुपर्ने, अधिकारिक प्लेटफर्मबाट मात्र सफ्टवेयर डाउनलोड गर्नुपर्ने र पाइरेटेड सफ्टवेयर प्रयोग गर्न नहुने उल्लेख गरिएको छ । साथै, सिस्टम नियमित अपडेट गर्ने, एन्टिभाइरस प्रयोग गर्ने र डेटाको नियमित 'ब्याकअप' राख्न सुझाव दिइएको छ । 'ब्याकअप क्लाउड' र 'अफलाइन' दुवै माध्यममा सुरक्षित राख्न भनिएको छ ।

यस्तै, नेटवर्क सुरक्षा वलियो बनाउन र युएसबी वा अन्य बाह्य उपकरण प्रयोग गर्दा सावधानी अपनाउन पनि आग्रह गरिएको छ । 'च्यानसमवेयर आक्रमण भइहालेमा तुरुन्तै प्रभावित उपकरणलाई इन्टरनेटबाट अलग गर्नु, पासवर्ड परिवर्तन गर्न र आक्रमणकारीले मागेको फिरोती नतिर्न सुझाव दिइएको छ । फिरोती तिरे पनि डेटा फिर्ता हुने सुनिश्चित नहुने भएकाले यस्तो कार्यले आक्रमणकारीलाई थप प्रोत्साहन मिल्ने एडभाइजरीमा उल्लेख छ ।

'ब्याकअप'बाट सिस्टम पुनःस्थापना गर्न र घटनाबारे विस्तृत जानकारीसहित नेपाल प्रहरीको साइबर ब्युरो तथा राष्ट्रिय साइबर सुरक्षा केन्द्रमा रिपोर्ट गर्न आग्रह गरिएको छ । साथै, 'च्यानसम नोट', 'स्क्रिन म्यासेज' र 'रंग फाइल'जस्ता प्रमाण सुरक्षित राख्न पनि भनिएको छ । साइबर सुरक्षासम्बन्धी आद्यारभूत सावधानी अपनाएमा 'च्यानसमवेयर'जस्ता खतराबाट आफ्ना सूचना प्रणाली र डेटा सुरक्षित राख्न सकिने एडभाइजरीमा उल्लेख छ । रासस

मलेसियामा रोजगार कम्पनी: **KEONGCO MALAYSIA SDN. BHD** **FREE VISA !!** **FREE TICKET !!!**

पुर् रोकती मिति: २०८३/०५/०७ **LT. No. 340690** **वतानी नं. ६०२५७१०६**

सि. नं.	कामदारको पद	मास रकम	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधित्व	समाप्त गर्न मिति	न्यूनतम उमेर	उच्चतम उमेर	शुक्र	रविवार	संस्कृत
१	Retail Wholesale Shop Worker	10 0	1700	RM ६४.०५८	५ वर्ष	५ दिन	१८ वर्ष	३५ वर्ष	छैन	छ	५

अनवरणार्ता कुनै स्थान- संस्थाको कार्यालय काठमाण्डौमा मिति: २०८३ वैशाख १५ गते (28th April 2026) मा हुनेछ ।

आवेदनको लागि आवश्यक पर्ने कागजातहरू: १. आवेदन फारम (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) २. हालको पासपोर्ट (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ३. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ४. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ५. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ६. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ७. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ८. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ९. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १०. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ११. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १२. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १३. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १४. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १५. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १६. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १७. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १८. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १९. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) २०. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) २१. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) २२. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) २३. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) २४. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) २५. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) २६. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) २७. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) २८. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) २९. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ३०. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ३१. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ३२. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ३३. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ३४. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ३५. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ३६. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ३७. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ३८. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ३९. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ४०. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ४१. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ४२. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ४३. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ४४. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ४५. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ४६. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ४७. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ४८. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ४९. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ५०. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ५१. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ५२. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ५३. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ५४. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ५५. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ५६. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ५७. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ५८. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ५९. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ६०. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ६१. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ६२. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ६३. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ६४. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ६५. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ६६. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ६७. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ६८. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ६९. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ७०. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ७१. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ७२. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ७३. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ७४. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ७५. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ७६. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ७७. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ७८. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ७९. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ८०. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ८१. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ८२. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ८३. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ८४. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ८५. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ८६. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ८७. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ८८. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ८९. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ९०. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ९१. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ९२. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ९३. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ९४. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ९५. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ९६. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ९७. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ९८. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ९९. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १००. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १०१. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १०२. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १०३. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १०४. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १०५. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १०६. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १०७. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १०८. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १०९. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ११०. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १११. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ११२. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ११३. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ११४. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ११५. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ११६. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ११७. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ११८. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) ११९. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १२०. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १२१. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १२२. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १२३. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १२४. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १२५. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १२६. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १२७. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १२८. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १२९. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १३०. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १३१. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १३२. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १३३. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १३४. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १३५. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १३६. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १३७. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १३८. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १३९. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १४०. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १४१. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १४२. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १४३. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १४४. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १४५. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १४६. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १४७. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १४८. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १४९. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १५०. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १५१. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १५२. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १५३. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १५४. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १५५. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १५६. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १५७. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १५८. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १५९. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १६०. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १६१. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १६२. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १६३. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १६४. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १६५. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १६६. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १६७. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १६८. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १६९. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १७०. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १७१. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १७२. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १७३. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १७४. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १७५. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १७६. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १७७. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १७८. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १७९. हालको पासपोर्टको फोटो (आवेदनको साथै भर्ना गर्नुपर्ने छ) १८०. हालको पासपोर्टको फोटो (आ

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

रास्वपाको निर्वाचन प्रतिबद्धतामाथि दौडिएको सरकारी डोजर

मोहनकुमार दाहाल

विकास आफैमा एउटा सुन्दर प्रक्रिया हो, तर जब विकासको मेसिन (डोजर) ले नागरिकको थातथलो र संवेदनालाई किल्चिन थाल्छ, तब त्यो 'आतंक' मा रूपान्तरण हुन्छ। हालै पर्सको वीरगञ्ज क्षेत्रमा सडक फराकिलो बनाउने बहानामा जसरी १३ वटा डोजर प्रयोग गरी बस्तीमा डोजर चलाइयो, त्यसले राज्यको क्रूर र अमानवीय अनुहार उदागो पारेको छ। विकास हुनुपर्छ भन्नेमा दुईमत छैन, तर नागरिकलाई घरभित्रै थुनेर वा विकल्पहीन बनाएर उठिबास लगाउनु लोकतान्त्रिक सरकारको चरित्र होइन।

यो घटनाले विशेषगरी राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) र यसको नेतृत्वको दोहोरो चरित्रलाई छताछुल्ल पारेको छ। निर्वाचनका बेला 'जनताको आवासको अधिकार सुरक्षित गर्ने' र 'डोजर आतंक मच्चाए छलामी गोली थाप तयार हुने' जस्ता उत्तेजक र भावनात्मक अभिव्यक्ति दिएका रास्वपा सभापति रवि लामिछाने आज आफ्नै पार्टीको सरकारले डोजर चलाउँदा मौन रहनु विडम्बनापूर्ण छ। चुनावी अभियानमा सस्तो लोकप्रियताका लागि गरिएका प्रतिबद्धताहरू सत्ताको कुर्सिमा पुगेपछि कसरी विस्मृतिमा जान्छन् भन्ने यो ज्वलन्त उदाहरण हो। प्रधानमन्त्रीका रूपमा बालेन्द्र शाहको कार्यशैली र भौतिक पूर्वाधारमन्त्रीको अदूरदर्शी निर्देशनले विधिको शासनभन्दा पनि 'शक्ति प्रदर्शन'लाई प्रथम दिएको देखिन्छ।

सडक डिभिजन कार्यालय हेटौँडाले सर्वोच्च अदालतको फैसलालाई आधार देखाउँदै संरचना भत्काउनुलाई कानुनी दाउपेच मान्न सकिँला, तर मानवीय न्यायको कसिमा यो पूर्णतः असफल छ। कुनै पनि नागरिकलाई उसको बसोबासबाट हटाउनुअघि उचित सूचना, क्षतिपूर्ति र वैकल्पिक आवासको व्यवस्था गर्नु राज्यको संवैधानिक दायित्व हो। वीरगञ्जका स्थानीयले बिनासूचना घर भत्काइएको भन्दै गरेको आक्रोश जायज छ। सुरक्षाकर्मीको ठूलो घेरा हाले जनालाई आतंकित पार्दै विकास थोपनुले नागरिक र सरकारबीचको खाडलमात्र बढाउँछ।

प्रतिपक्षी दलहरू र सामाजिक अभियन्ताहरूले उठाएका प्रश्नहरूलाई सरकारले हल्का रूपमा लिनु हुँदैन। सुकुम्बासी र न्यून आय भएका वर्गलाई संरक्षण गर्नुको साटो उनीहरूप्रति असहिष्णु बन्नुले सरकार केवल धनी र पहुँचवालाको मात्र हो भन्ने भान गराउँदछ। विकास मान्छेका लागि हो, मान्छेलाई घरबारविहीन बनाएर बनाइएका फराकिला सडकले समृद्धिको वास्तविक परिचय दिँदैनन्।

अतः सरकारले तत्काल वीरगञ्जलागायत देशका विभिन्न क्षेत्रमा भइरहेको बलमिच्छाई रोकी विस्थापित परिवारको पुनर्वास र उचित क्षतिपूर्तिको सुनिश्चितता गर्नुपर्छ। सत्तामा बस्नेहरूले निर्वाचनका बेला गरेका वाचा सम्भरनुपर्छ। विकासको नाममा मानवीय संवेदनालाई डोजरले नभत्काइयोस्। सरकारको काम जनतालाई सुरक्षा दिनु हो, त्रासमा राख्नु होइन।

चीनसँग पेट्रोलियम पाइपलाइनको परिकल्पना

नाकाबन्दीको चरम अवस्थामा जब हामीसँग इन्धनको भण्डारण सकिँदैन थियो र जनजीवन नै संकटमा परेको थियो, तब चीनले नेपाललाई १३ लाख लिटर पेट्रोल अनुदानका रूपमा उपलब्ध गराएको थियो, जुन त्यतिबेला हाम्रो लागि जीवनरेखा सावित भयो। त्यसपछि नेपाल आयल निगम र चाइना नेसनल युनाइटेड अयल कर्पोरेशन (सिएनयूओसी) बीच इन्धन आपूर्ति सम्झौता पनि भएको थियो, जसले द्विपक्षीय ऊर्जा सहकार्यको आधारशिला राखेको थियो। तर उक्त आपूर्ति तत्कालीन आपत्कालीन आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्न टुकमार्फत गरिएको थियो, जुन दीर्घकालीनरूपमा अगाडि हुन सकेन। यो न त रणनीतिकरूपमा भरपर्दो बन्यो।

टुकमार्फतको आपूर्ति मौसम, सडक अवस्था, भन्सार प्रक्रिया, र सीमा नाकाको खुलापनमा निर्भर हुन्छ, जसले ठूलो यो विधि जोखिमपूर्ण, अनियमित र प्रतिवृत्त हुवानी लागत उच्च हुने हुन्छ। यसलाई दीर्घकालीन र संस्थागत रूप दिन सकिँए, तर त्यसले सम्भावनाको ढोका भने खोलीदियो। हाम्रो स्थलगत अवस्थाले ट्यांकरमार्फतको आपूर्तिमात्र नभई पाइपलाइनको सम्भावना पनि प्रस्तुत गर्दछ, किनकि पाइपलाइन भनेको निरन्तर, सुरक्षित र लागतप्रभावी आपूर्तिको सबैभन्दा उन्नत प्रविधि हो, जसले दैनिक हजारौँ किलोमिटर पेट्रोलियम पदार्थ र लाखौँ घनमिटर प्राकृतिक ग्यासलाई सुरक्षितरूपमा हिमाली भू-भाग पार गर्न सक्छ। रसिया र युरोपबीच, अमेरिका र क्यानडाबीच तथा हालसालै हाम्रो सन्धर्ममा भारत-नेपालबीच मोतिहारी-अमलेखगञ्ज पेट्रोलियम पाइपलाइन सञ्चालनमा आएको छ, जसले पहाडी भूगोलमा पनि पाइपलाइन निर्माण र सञ्चालन सम्भव रहेको प्रमाणित गरेको छ। साथै, विश्वभर नै हिमाली शृंखलाजस्तै चुनौतीपूर्ण भू-भागहरूमा हजारौँ किलोमिटर प्राकृतिक ग्यास र पेट्रोलियम पाइपलाइनहरू सफलतापूर्वक सञ्चालनमा रहेका उदाहरणहरू छन्।

चीनको आफ्नै तिब्बती पठारमा निर्मित गोलमुद-न्हासा पाइपलाइन पनि एक हो, जसले चारह हजार मिटरभन्दा माथिको उचाइमा पनि पाइपलाइन सञ्चालन सम्भव रहेको देखाएको छ। यसले प्रमाणित गर्दछ कि प्रविधिको सही प्रयोग, द्विपक्षीय सहकार्य र दीर्घकालीन योजनाले हिमाली भेगमासमेत पाइपलाइनको वाटो खोल्न सकिन्छ। त्यसैले हामीसँग पहिले नै चीनसँगको आपत्कालीन अनुभव र भारतसँगको पाइपलाइन सफलताको उदाहरण हुँदाहुँदै चीन-नेपाल पेट्रोलियम र ग्यास पाइपलाइनको परिकल्पनालाई थप गम्भीरतापूर्वक अगाडि बढाउनु स्वाभाविक र आवश्यक दुवै हो। यसका लागि अब हिलाइ नगरी सम्भाव्यता अध्ययनको चरणमा जानुपर्छ। त्यसैगरी, हामीले चीनसँग पनि उत्तरी सीमा नाका (केरुङ-रसुवागढी) हुँदै पेट्रोलियम पदार्थ स्थिरतामा पनि महत्त्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउँछ। हाल हामीले भारत सरकारको स्वामित्वमा रहेको इण्डियन अयल कर्पोरेशन (आइओसी) वाटमात्र पेट्रोल, डिजेल, हवाई इन्धन र खाना पकाउने ग्यास (एलपीजी) खरिद गर्नुपर्छ, जसको मूल्य निर्धारणमा हाम्रो भूमिका न्यून छ। हामी उसले तोकेको मूल्य स्वीकार गर्न बाध्य छौं।

रसुवागढीसँग जोडिएको छ। यो मार्गको उचाइ करिब १८ सय मिटरदेखि पाँच हजार मिटरसम्म फैलिएको छ, जसले प्राविधिक चुनौती प्रस्तुत गर्दछ तर यसलाई असम्भव भन्न सकिँदैन। यो विचार नयाँ होइन, यसलाई विगतदेखि नै विभिन्न फोरमहरूमा उठाइँदै आएको छ, तर यसलाई व्यावहारिक रूप दिने बेला अहिले आएको छ, किनकि चीन र नेपालबीच हालैका उच्चस्तरीय भ्रमणहरू तथा संयुक्त वक्तव्यहरूले 'हिमालय पार गर्ने त्रिआयामिक कनेक्टिभिटी नेटवर्क' निर्माण गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका छन्, जुन अवधारणाअन्तर्गत सडक, रेल, ऊर्जा र सञ्चारका पूर्वाधारहरूलाई समेटिएको छ।

यसले देखाउँछ कि, दुवै देशबीच पूर्वाधार विकासको दीर्घकालीन दृष्टिकोण र राजनीतिक इच्छाशक्ति दुवै विद्यमान छन्। सन् २०२४ को डिसेम्बरमा जारी संयुक्त वक्तव्यमा नेपाल र चीनले 'जिलोड-रसुवागढी पारवर्ती विद्युत् प्रसारणलाइन'को सम्भाव्यता अध्ययनलाई तीव्रता दिने उल्लेख गरेका छन्, जुन ठूलो परियोजनाको सुरुवात हो। यदि विद्युत् प्रसारणलाइनका लागि यो सम्भाव्यता अध्ययन सम्भव छ भने पेट्रोलियम र ग्यास पाइपलाइनको प्राविधिक र व्यावसायिक सम्भाव्यता अध्ययन पनि उतिकै सम्भव छ, किनकि दुवै ऊर्जा पूर्वाधारका लागि समान भौगोलिक, प्राविधिक र द्विपक्षीय सहकार्यका आधारहरू आवश्यक पर्छन्, यसले नेपाललाई 'स्थलगत राष्ट्र'बाट 'स्थल जोडिएको राष्ट्र' बनाउने दीर्घकालीन लक्ष्यलाई पनि सघाउ पुऱ्याउँछ। किनकि, पाइपलाइनले हाम्रो उत्तरी सीमालाई पेट्रोलियम र ग्यासको प्रवाहका लागि सक्रिय नाकाको रूपमा स्थापित गर्ने छ। यसले हामीलाई दीर्घकालीन (भारत) सँगको निर्भरतालाई सन्तुलन गर्न मद्दत गर्ने छ। यसरी यो परियोजना केवल ऊर्जा सुरक्षाको माध्यममात्र नभई हाम्रो समग्र पूर्वाधार विकास, कनेक्टिभिटी र द्विपक्षीय सम्बन्धको एक अभिन्न अंगका रूपमा विकसित हुन सक्छ। यसले पेट्रोलियम पदार्थ र ग्यासको आपूर्तिलाई मात्र नभई समग्र आर्थिक सम्बन्धलाई नै नयाँ उचाइमा पुऱ्याउने क्षमता राख्दछ।

चीनसँगको पेट्रोलियम र ग्यास पाइपलाइनको प्रमुख उद्देश्य भनेको भारतले कुनै राजनीतिक, आर्थिक वा प्राविधिक कारणले आपूर्तिमा वेदमानी गरेको, नाकाबन्दी लगाएको वा मूल्यमा एकाधिकारको दुरुपयोग गरेको अवस्थामा हामीसँग तुरुन्तै सक्रिय हुन सक्ने वैकल्पिक मार्ग हुनु हो। यसले हाम्रो 'वार्गनिङ पावर'लाई अभूतपूर्व रूपमा बढाउँछ, किनकि जब भारतलाई थाहा हुन्छ कि हामीसँग अर्को स्थायी, सुरक्षित र दीर्घकालीन विकल्प पनि छ। तब व्यापारिक सम्बन्ध अझ न्यायपूर्ण, पारदर्शी र प्रतिस्पर्धात्मक हुन्छ। यसले केवल 'आपूर्ति सुरक्षा' मात्र सुनिश्चित गर्दैन, बरु 'मूल्य स्थिरता'मा पनि महत्त्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउँछ।

हाल हामीले भारत सरकारको स्वामित्वमा रहेको इण्डियन अयल कर्पोरेशन (आइओसी) वाटमात्र पेट्रोल, डिजेल, हवाई इन्धन र खाना पकाउने ग्यास (एलपीजी) खरिद गर्नुपर्छ, जसको मूल्य निर्धारणमा हाम्रो भूमिका न्यून छ। हामी उसले तोकेको मूल्य स्वीकार गर्न बाध्य छौं।

यो एकाधिकारको स्थितिले हामीलाई कहिलेकाहीँ प्रतिस्पर्धात्मक मूल्य पाए पनि दीर्घकालीनरूपमा हाम्रो अर्थतन्त्रमा अनावश्यक दबाव सिर्जना गर्दछ। चीनको राज्यस्वाभिव्यक्त कम्पनीहरू (जस्तै: सिएनयूओसी, पेट्रोचाइना, साइनोपेक) सँगको दीर्घकालीन खरिद सम्झौता, विशेषगरी पाइपलाइनमार्फतको आपूर्तिले हामीलाई मूल्य प्रतिस्पर्धाको स्वस्थ वातावरण सिर्जना गर्न मद्दत गर्ने छ, किनकि पाइपलाइनमार्फतको हुवानी लागत टुकमार्फतको तुलनामा ३० देखि ५० प्रतिशतसम्म सस्तो हुन सक्छ, जसले अन्ततः उपभोक्ताका लागि सस्तो र स्थिर मूल्य सुनिश्चित गर्न सहयोग पुऱ्याउँछ।

यसले नेपाल आयल निगमलाई पनि व्यावसायिकरूपमा सशक्त बनाउँदै, दुई फरक आपूर्तिकर्ताहरूसँग सम्झौता गर्ने क्षमता प्रदान गर्ने छ र ग्यासको क्षेत्रमा पनि यसैगरी एलपीजी (खाना पकाउने ग्यास) र प्राकृतिक ग्यास (सिएनजी, पिएनजी) दुवैका लागि नयाँ सम्भावनाहरू खोल्न सक्छ, जसले सहरी क्षेत्रमा स्वच्छ, इन्धनको पहुँच विस्तार गर्न र वातावरणीय प्रदूषण कम गर्न पनि महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्न सक्छ।

यो रणनीति केवल 'भारतलाई चेतवनी दिने' वा 'भारतसँगको सम्बन्धलाई कमजोर बनाउने' मात्र होइन, यो हाम्रो राष्ट्रिय हितको संरक्षणको सबैभन्दा ठोस र व्यावहारिक मार्ग हो। किनकि विश्व परिदृश्यमा ऊर्जा भूराजनीति अत्यन्त जटिल, अस्थिर र प्रतिस्पर्धात्मक बन्दै गइरहेको छ। ऊर्जाको मूल्य निर्धारणदेखि आपूर्ति शृंखलाको सुरक्षासम्मका विषयहरू राष्ट्रिय सुरक्षाको केन्द्रीय मुद्दा बनिस्केका छन्, भारत आफैले आफ्नो ऊर्जा सुरक्षाका लागि रूस, अमेरिका, भेनेजुएला, साउदी अरेबिया, इराक, संयुक्त अरब इमिरेट्स, कतारजस्ता विभिन्न स्रोतहरूबाट तेल र ग्यास खरिद गर्दै विविधीकरणलाई प्राथमिकता दिएको छ। आवश्यक परेमा अमेरिकी प्रतिवन्धलाई समेत चिउँदै आफ्नो स्वार्थ पूरा गर्न सफल भएको छ भारत। उसले आफ्नो प्राकृतिक स्रोतको आपूर्ति सुरक्षाका लागि ओमान, कतार, र अमेरिकासँग दीर्घकालीन एलएनजी (तरलीकृत प्राकृतिक ग्यास) सम्झौताहरू गरेको छ। साथै, आफ्नै भूमिमा ग्यास पाइपलाइन नेटवर्क विस्तार गरिरहेको छ। यदि भारतले आफ्नो ऊर्जा स्रोतको विविधीकरण गर्न सक्छ भने, हामीले किन सक्दैनौं ?

हामी पनि उतिकै रूपमा आफ्नो राष्ट्रिय हितको रक्षाका लागि आवश्यक कदम चाल्न सक्छौं, एकाधिकारको यो स्थितिलाई तोड्नका लागि चीनसँगको पेट्रोलियम र ग्यास पाइपलाइनमात्र एउटा माध्यम हो, तर यसको साथसाथै हामीले उत्तरी सीमा नाकाहरूको पूर्वाधार विकास गर्ने, इन्धन भण्डारण क्षमता बढाउने १० दिनकोमात्र खपत हुने बन्धनबाट बचाएर कम्तीमा तीन महिनाको सुरक्षित मौज्जात कायम गर्ने, पेट्रोलियम उत्पादन र ग्यासका लागि छुट्टाछुट्टै रणनीतिक भण्डारण गृहहरू निर्माण गर्ने र निजी क्षेत्रलाई पनि इन्धन आयातको अनुमति दिने नीतिगत व्यवस्था गर्नुजस्ता विषयहरूमा पनि गम्भीर भएर लाग्नुपर्छ।

श्रम सरोकार

वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमिकका लागि आवश्यक जानकारी

- वैदेशिक रोजगार विभागबाट श्रम स्वीकृति लिएरमात्र जानुपर्दछ।
- सरकारले खुला गरेका मुलुकहरूबाहेक वैदेशिक रोजगारका लागि जान नहुने देशहरू विभागको वेबसाइटमा हेर्न सकिन्छ।
- १८ वर्ष उमेर पूरा नभई वैदेशिक रोजगारमा जान पाइँदैन। खाडी मुलुकमा जान महिला घरेलु कम्पनिका हकमा २४ वर्ष उमेर पूरा भएको हुनुपर्दछ।
- श्रम स्वीकृति लिएर व्यक्तिगतरूपमा पनि वैदेशिक रोजगारमा जान सकिन्छ।
- वैदेशिक रोजगारमा जानुअघि कम्तीमा १० लाख रूपैयाँ बराबरको विमा गराउनुपर्दछ।
- सरकारबाट स्वीकृति प्राप्त स्वास्थ्य संस्थामा स्वास्थ्य जाँच गराएर मात्र जानुपर्दछ।
- वैदेशिक रोजगारमा प्रस्थान गर्नुअघि पूर्वप्रस्थान अभिमुखीकरण तालिम अनिवार्य लिनुपर्दछ। महिला कामदारले अभिमुखीकरण तालिमका लागि तिरको रकम वैदेशिक रोजगार बोर्डबाट सोधभर्ना पाइन्छ।
- वैदेशिक रोजगारमा जान रोजगारदाता र पठाउने कम्पनीसँग करार गर्नुपर्दछ।
- श्रम स्वीकृतिका लागि करार अर्थात् तीन वर्षसम्मको भएमा एक हजार ५०० रूपैयाँ र तीन वर्षभन्दा बढीको भएमा दुई हजार ५०० रूपैयाँ कल्याणकारी कोषमा जम्मा गर्नुपर्दछ।
- विभागले तोकेबमोजिम सीपको तालिम लिई सोको प्रमाणपत्र पेश गर्नुपर्दछ।
- वैदेशिक रोजगारमा जाँदा स्वदेशी विमानस्थलको प्रयोग गर्नुपर्दछ।
- म्यानपावर कम्पनीलाई तिरको पैसाको रसिद लिनुपर्दछ।
- सम्झौताबमोजिम रोजगार उपलब्ध नगराएमा कामदार वा निजको आफन्तले विभागसमक्ष क्षतिपूर्तिको लागि उजुरी दिन सक्ने छ।
- कामदारले आर्जन गरेको रकम बैंक वा इजाजत प्राप्त बैंकिङ सेवा प्रदान गर्ने संस्थामार्फत स्वदेश पठाउनुपर्दछ।
- करारबमोजिम सुविधा नपाई कामदार अल्पपरि स्वीदेश फर्काउन परेमा म्यानपावरले नै स्वदेश फर्काउनुपर्ने छ।
- कामदारले भिसाको म्याद, करार अवधि र श्रम स्वीकृतिको म्याद सकिँएपछि स्वदेश फर्कनुपर्दछ।

बैकुण्ठ भण्डारी

२०१९ साल माघ महिनाको पारिलो घाम लागिरहेको थियो। बहुदलीय प्रजातन्त्रमा आस्था राख्ने दलहरू सत्ताका लागि तँडछाडमछाड गरिरहेको थिए। अल्पमत र बहुमतको लडाइँले देशले हारिरहेको थियो। त्यही दिन देशका सबैले मानेका तत्कालीन राजा ज्ञानेन्द्र शाहले देशवासीका नाममा सम्बोधन गर्दै देशको शासन सत्ता आफ्नै हातमा लिए। अर्थात् राजाले सत्ता त लिए तर उनी प्रधानमन्त्रीका रूपमा पनि भन्ने ! तत्कालीन राजालाई क-कसले उचाले उचाले जानुन। हिन्दुशास्त्रमा राजालाई विष्णु भगवानको अवतारका रूपमा लिने गरिन्छ। तर उनी विष्णुलाई आसेपासे बैगुनीहरूले खे के बनाइदिए ! माघ १९ गतेको कठोर कदमले एउटा तफ्फा स्वागत गर्न नै व्यस्त देखियो भने अर्को तफ्फा नागरिकको अधिकार खोजिएको भन्दै सडक आन्दोलनमा होमिए।

प्रजातन्त्र, अनि मानवअधिकार प्राप्तिका लागि अडिग रहेको सञ्चारमाध्यमहरूमा समाचारमाथि प्रतिवन्ध लगाइयो। रेडियोहरूमा समाचार प्रसारण गर्न नपाइने भयो। छपा माध्यमहरूमाथि पनि निकै नै निगरानी भइरह्यो। सहस्रमा 'कू' ले घेयो। अनि गाउँमा बन्दुक बोकेका समाजवाद र माओवादको नारा बोकेकाहरूले तसाँ। जनता 'सहिको जुधाइ, बाख्को मिचाइ'मा परे। शक्तिशाली दरवार। मन्त्रिपरिषदको अध्यक्ष

अर्थात् प्रधानमन्त्री राजाले सहाले। राजालाई प्रधानमन्त्री बन्न सल्लाह दिने सल्लाहकारहरू कति विद्वान थिए भनिरहनु नपला ? राजनीति पेसागत संगठनबाहेक धेरैले राजालाई प्रधानमन्त्री बन्दै पूर्वप्रधानमन्त्रीलागायतलाई नजरबन्दमा राखिएको विषयमा लाखौँ खर्चिएर ब्याइ दिन थाले। त्यसबेलाको दैनिक पत्रिका हेरे घामजतिकै छलंग हुन्छ। केही ठूला व्यापारिक घरानाहरूले आफ्नो स्वार्थपूर्ति गर्नका लागि जयजयकार मनाउन थाले। प्रशास भन्ने चिज निकै नै लोभलाग्दो हुँदो रहेछ। त्यही भएर राजालाई जिल्ला-जिल्ला घुमाउने र जयजयकार गराउने अभियान नै चल्थो। राजा पनि के कस ? जनताको माफमा जान पाउँदा र जयजयकार हुँदा आनन्द नै आउँछ नि !

हो, त्यही जयजयकारमा रमाउँदा नागरिकका पीडामा मल्हम लगाउनेभन्दा पनि आसेपासेका कारण 'हुन्छ, हस म बुझौला', 'ठीक छ, बुझौं' भन्नेबाहेक केही पनि हुन सकेन। जसले जनताको विश्वास टुट्दै गयो। राजाका वरपर उनै स्वार्थमा लीप्त फिर्गीहरू ताण्डव गरिने रहे। बहुदलीय व्यवस्थालाई निर्दलीय बनाउन खोजेर कहाँ पो हुन्थ्यो ?

गत फागुन २९ गतेको प्रतिनिधिसभा निर्वाचनबाट करिव दुईतिहाइ मत पाएको फागुन राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) कार्यालयमा आइतवार त्यस्तै दृश्य देखियो। पार्टी सभापति

ठीक छ म हेर्छु !

रवि लामिछानेलाई पीडा सुनाउने केही नागरिकहरू अघिपछि गर्दै थिए। अनि सभापतिको सुरक्षाका लागि भन्दै केही कार्यकर्ताहरू उतिकै नजिकिएका पनि थिए। हिजो टेलिभिजन कार्यक्रम प्रस्तोता हुँदा अन्यायमा परेकाहरूलाई न्याय दिन्छु भन्दै हिँडेका, अनि डोजर चलाउने कार्यको चर्को विरोध गर्ने उनै रविलाई नागरिकहरूले आफ्नो गुनासा सुनाउँदै गरेका दृश्य निकै फरक किसिमको थियो।

अनि उसबेला राजा ज्ञानेन्द्रलाई जनताको माफमा हुन्छ, बुझौला, हेरौला भनेजस्तै गरी कार्यकर्ताहरूको भीडबाट रविले भने, 'ठीक छ, म हेर्छु !' लगनपछिको पोते के काम ? भन्ने उखान सायद हेरेक नेपालीको कानमा गुञ्जिएको होला। सायद रविको 'ठीक छ, म हेर्छु'ले 'नवराजा'को भ्रूणको दियो भन्नेहरू धेरै भेटिए। उनै रवि जसले जनताको घरमा डोजर चल्थो भने मेरो छातीमा चढाउँछु भन्थे तर उनकै पार्टी दुईतिहाइ बराबरको मत पाएर सत्ता सहाइरहेका कलिला बालवालिकाहरू रूँदै वावु गृहारिहेको कारुणिक दृश्यले पनि त केही भन्ना कि ?

जनताको प्रतिनिधि राजा बन्न खोज्दा परिणाम के आउँछ भनेर भुक्तभोगीहरूलाई भन्नुपर्ला ? भ्रष्टाचार र बेथितिको अन्त्य गर्ने नारामा उनी भ्रष्टमति भएकाहरूसँग मित लगाउने हो भने त्यसको अर्थ पो के नै रह्यो ?

मुलुक रामराज्य होला भन्ने सोच राखेका जनतालाई लंका बनाउने प्रयास पनि हुँदै छ अरे ! त्यो पनि त 'हुन्छ, हेरौला' भनेर बस्ने हो ? जनताको आशा र भरोसामाथि 'हुन्छ, हेरौला' एकातिर अनि मौन ब्रत बस्ने अर्कोतिर भयो भने त्यसले कस्तो पाठ पढाउला ?

हुन त सत्ता चलाउनेहरूले विद्वान-विद्वान सल्लाहकार नै राखेका हुन्छन्। तर कस्तो विद्वान राखेका हुन्छन् भन्ने कुरा त विगतमा केपी ओलीको सचिवालयमा बस्नेहरूले गरेका कर्तुतले प्रस्ट पारिसकेको छ। त्यसैले हुन्छ वा हेरौला वा बुझौलाले जनताको विश्वास अड्किँदैन।

राजा नववास्ता हुन खोज्दा, अनि हल्केलामा भएको वस्तुलाई नसम्हाली भुईँको टिप्न खोज्दाको परिणाम भन्ने पढेन। अब फेरि नयाँ राजा बास्साहरू बन्न खोजे भने ! सरकार नागरिकको अभिभावक हो। तर सरकारमा बस्ने र सरकारसँग रहेका दलका प्रतिनिधिहरूले आफूलाई राजा बनाउने जुन प्रयत्न गरिरहेका छन्। त्यसले क-कसलाई अचानोमा राख्दै छ भन्ने कुरा उनीहरू आफैले बुझ्नुन।

रास्वपाका अध्यक्ष रविले जनताको कुरालाई सम्बोधन त गर्न सक्दैनन् तर आफ्नो पार्टीका व्यक्ति जसले सरकार हाँकिरहेको छ उसलाई नागरिकका समस्या सम्बोधन गर्नका लागि आग्रह गर्न सक्छन्। तर आग्रह पो कसरी गर्नु ? विचार ! आफैँ निरीह छन्। त्यसै पनि होला विश्वास लिएर आएका उनका समर्थकहरूलाई उनले जवाफ दिन नसक्ये पनि हेरौला अनि बुझौला भनेका होलान् !

आशा गरौं, जनताले दुईतिहाइ नजिक पुऱ्याएको रास्वपाका हरेक जनप्रतिनिधिहरूले चुनाउमा जाँदा कि बोलेका थिए त्यही गरुन। प्रधानमन्त्री बालेन्द्र शाह र सभापति लामिछानेको नाम भजाएर नवराजा बन्ने प्रयत्न नगरुन। हुन्छ, हेरौला र बुझौलाले जनताको न पेट भरिन्छ, न आड छोपिन्छ। दोष अरुलाई थोपरेजस्तो निश्कलक हरेक कहाँ सजिलो छ र ? सबैको जयो होस् ! ठीकै छ, हामी पनि हेरौला !

भक्तिको पखाइ | बाडको घोराही उपमहानगरपालिका-१५ स्थित लुम्बिनी विकास बैंक लिमिटेडमा सोमबार सामाजिक सुरक्षा भत्ता लिन पालो कुरेर बसेका घोराही-१ सुकाखोलाबाट आएका सर्वसाधारण । तस्विर: रासस

प्राचीन मूर्ति पुनःस्थापना गरियो

काठमाडौं (प्रस) - काठमाडौं महानगरपालिकाले विभिन्न समयमा चोरी भएर विदेशका संग्रहालयमा पुगेका प्राचीन मूर्ति फिर्ता गर्ने र संग्रहालयमा राखिएका मूर्तिलाई आफ्नै स्थानमा फिर्ता गराउन थालेको छ । कामपाले विश्व सम्पदा विरासतको अवसर परेर राष्ट्रिय संग्रहालय, छाउनीमा राखिएको १३औं शताब्दीको महागौरी/पार्वतीको नृत्य भावको प्रस्तर मूर्ति वडा नं २० मस्तिखत गःगुठी सूर्यमुखी महादेव मन्दिर परिसरको आफ्नै आसनमा पुनःस्थापित गरेको छ । कामपा सम्पदा तथा पर्यटन समितिका संयोजक आशामान

संगत, वडा नं २० का अध्यक्ष राजेन्द्र मानन्धर, सम्पदा अभियानकर्ताद्वय गणपतिलाल श्रेष्ठ र अधिवक्ता सञ्जय अधिकारीले संग्रहालयको जुद्धजातीय कलाशालामा राखिएको यो मूर्ति बुझेर ल्याएका हुन् । संग्रहालयकी प्रमुख अरुणा नकर्मा, हनुमानढोका हेरचाह अड्डाका प्रमुख काजीमान प्याकुरेल, राष्ट्रिय संग्रहालयका संग्रहालय अधिकृत सुवासकृष्ण डंगोल र पुरातत्व विभागकी पुरातत्व अधिकृत अमृता महर्जनको रोहवरमा संग्रहालयकी भण्डारे विन्दा श्रेष्ठ र सहायक पथप्रदर्शक उपाकुमारी सिंहले

मूर्ति बुझाएका हुन् । मूर्तिको नाप ६८.५ सेन्टिमिटर उचाइ र ३०.५ सेन्टिमिटर चौडाइको रहेको जनाइएको छ । कामपाको सम्पदा तथा पर्यटन समितिका संयोजक संगत भन्छन्, 'काठमाडौंको पहिचान जोगाउनु हाम्रो मुख्य दायित्वमध्येको एउटा दायित्व हो । यसप्रति हामी प्रतिबद्ध छौं । नियमित काम गरिरहन्छौं ।' चोरिएर लण्डन पुगेको यो मूर्ति, नेपाली दूतावास बेलायतबाट फिर्ता भएपछि पुरातत्व विभागले २०५२ साल चैत २९ गते राष्ट्रिय संग्रहालयमा सुरक्षित राख्न पठाएको थियो ।

हरेक वर्ष अंग्रेजी महिनाको एप्रिल १८ तारिख इन्टरनेसनल डे फर मोनुमेन्ट्स एण्ड साइट्स अर्थात् विश्व सम्पदा दिवसका रूपमा मनाउने गरिन्छ । इन्टरनेसनल काउन्सिल अन मोनुमेन्ट्स एण्ड साइट्स (स्मारक क्षेत्रहरूको अन्तरराष्ट्रिय परिषद्) ले दिवस मनाउन सुरु गरेको हो । यो सन् १९६५ मा स्थापना भएको हो । परिषद्ले सन् १९८२ मा दिवस मनाउन राखेको प्रस्ताव त्यसको एक वर्षपछि युनेस्कोले पारित गरेपछि अन्तरराष्ट्रियरूपमा दिवस मनाउन थालिएको हो । नेपालमा भने सन् २०१० वाट दिवसलाई औपचारिकरूपमा मनाइन्छ ।

मुस्ताङमा १५ दिने 'राष्ट्रिय मूर्तिकला कार्यशाला' सुरु

काठमाडौं (प्रस) - नेपाल ललितकला प्रज्ञा-प्रतिष्ठान काठमाडौंको सहकार्य तथा घरपभोड गाउँपालिका, मुस्ताङको आयोजनामा सोमवारदेखि 'घरपभोड राष्ट्रिय मूर्तिकला कार्यशाला-२०८३' सुरु भएको छ । सो क्षेत्रमा बडेमान हुंगा खोपेर कलाकारले विभिन्न मूर्तिका आकार दिने छन् । जसले आकर्षक पर्यटकीय क्षेत्र मुस्ताङका लागि कला पर्यटन प्रवर्द्धनमा टेवा पुग्ने विश्वास गरिएको छ । कलाकारहरूले सो क्षेत्रमा १५ दिन बसेर हुंगालाई मूर्तिमा ढाल्ने छन् । प्रतिष्ठानका मूर्तिकला विभाग प्रमुख दिनेश्वर महतोले कार्यशालाबाट सिर्जना हुने मूर्तिकलामा घरपभोडको धार्मिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक, प्राकृतिकलगायतका विविध विषय समेटिने जानकारी दिए । उनले भने, 'हामीले घरपभोडमा विभिन्न आकारका हुंगारूलाई मूर्तिको रूप दिने छौं । मुस्ताङको सांस्कृतिक पर्यटन प्रवर्द्धनमा यस कार्यशालाले महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह

गर्ने विश्वास लिएको छ । कार्यशालाको उद्घाटन गर्दै घरपभोड गाउँपालिका अध्यक्ष मोहनसिंह लालचनले घरपभोडको समृद्धिमा कृषि र पर्यटनसंगै ललितकला पनि जोडिएको बताए । उनले भने, 'तपाईंहरूले यहाँको ऐतिहासिक विषयवस्तुमा आधारित रहेर कला

सिर्जना गर्नुहुने छ, यो ठाउँ हिन्दू र बौद्ध धर्मावलम्बी दुवैको संगमस्थल भएकाले रहनेका पवित्रस्थानसम्बद्ध विषयमा कला सिर्जना गर्दै इतिहास रच्ने मौका रहेको छ ।' १५ दिनसम्म सञ्चालन हुने कार्यशालामा ३० कलाकारको सहभागिता रहेको छ ।

लमजुङ दरबार पुनर्निर्माण अलपत्र

लमजुङ- समुद्र सतहदेखि एक हजार ४४५ मिटर उचाइमा अवस्थित लमजुङ दरबार पुनर्निर्माण एक वर्षदेखि अलपत्र छ । लमजुङ वेंसीसहर नगरपालिका-३ गाउँसहरमा १६औं शताब्दीमा बनेको यस दरबारको पुनर्निर्माण १३ महिनादेखि अलपत्र भएको हो । पुरातत्व विभागले मौखिकरूपमा दुई वर्षमा सम्पन्न गर्ने गरी काम थालेकामा पाँच वर्ष पुग्दा पनि सम्पन्न नभएको स्थानीय बताउँछन् । स्थानीय सुरेश श्रेष्ठले भने, 'हामीलाई दुई वर्षमा सक्ने भनेर दरबारको पुनर्निर्माण सुरु गरेको थियो । यतिका वर्ष हुँदा काम नै सम्पन्न हुनु त कता हो कता यस वर्षको

बजेटको काम सुरु नै हुन सकेको छैन ।' गाउँसहर कालिका मन्दिर संरक्षण तथा व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष राजेन्द्र बोहाराले दरबारको पुनर्निर्माण हुनसक्दा पटक-पटक पुरातत्व विभागलाई काम सुरु गर्न अप्ठेरो गरेको बताए । तर विभागले जहिले सरकारले आवश्यक बजेट विनियोजन नभएकाले ढिलाइ हुने गरेको जानकारी दिने गरेको उनको भनाइ छ । शाहवंशीय राज्यको उदगमथलो हो लमजुङ । त्यसैको विरासत मानिन्छ लमजुङ दरवारलाई । कास्कीकोटका राजा कुलमण्डलका माइला छोरा कालु शाहलाई विसं १५४० मा लमजुङका खजेदुरा,

सुकराम क्याउसा, माघे दुरा, कुशमाखर घिमिरे र लक्ष्मण दुराले लमजुङको पहिलो चौबिसे राज्यका राजा बनाएको इतिहास छ । त्यसको केही समयमै लमजुङमा शासनको बागडोर सम्हालेका तत्कालीन घले राजाका सेनाले कालु शाहको हत्या गरिदिएका थिए । सो घटनापछि उनीहरूले कुलमण्डलका कान्छा छोरा यशोवर्म शाहलाई पुनःकास्कीकोटबाट ल्याएर राजकाज अघि बढाएका थिए । यशोवर्मलाई १५ असार रविबारका दिन १५ घडीको सिंह लम्नाम विसं १५५० मा राजगद्दीमा बसाइएको दरवार परिसरको शिलालेखमा उल्लेख छ । रासस

सुकराम क्याउसा, माघे दुरा, कुशमाखर घिमिरे र लक्ष्मण दुराले लमजुङको पहिलो चौबिसे राज्यका राजा बनाएको इतिहास छ । त्यसको केही समयमै लमजुङमा शासनको बागडोर सम्हालेका तत्कालीन घले राजाका सेनाले कालु शाहको हत्या गरिदिएका थिए । सो घटनापछि उनीहरूले कुलमण्डलका कान्छा छोरा यशोवर्म शाहलाई पुनःकास्कीकोटबाट ल्याएर राजकाज अघि बढाएका थिए । यशोवर्मलाई १५ असार रविबारका दिन १५ घडीको सिंह लम्नाम विसं १५५० मा राजगद्दीमा बसाइएको दरवार परिसरको शिलालेखमा उल्लेख छ । रासस

एक जना अनमीको भरमा प्रसूति सेवा

सिरहा- यहाँको नरहा गाउँपालिका-४ वड्डेवामा रहेको प्रसूतिगृह (बर्थिङ सेन्टर) कर्मचारी अभावका कारण जोखिमपूर्ण अवस्थामा सञ्चालन भइरहेको छ । संवेदनशील स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्नुपर्ने यस संस्थामा हाल एक जना अनमीमात्रै छन् । सामान्यतया एउटा व्यवस्थित प्रसूतिगृह सञ्चालनका लागि कम्तीमा दुई जना स्टाफ नर्स, एक जना स्वास्थ्य सहायक (एचए) र एक जना कार्यालय सहयोगी आवश्यक पर्छ । तर, यहाँ छैटौँ तहकी अनमी टीकादेवी हुंगेलले एकै चौबिसे घण्टा सेवा दिनुपर्ने बाध्यता छ । भौतिक पूर्वाधारमा कमी नभए पनि पर्याप्त दक्ष जनशक्ति नहुँदा प्रसूतिगृहमा सेवाग्राहीको संख्या निकै न्यून छ । चालु आर्थिक वर्षको नौ महिनामा यहाँ केवल १९ जनालेमात्र सुत्केरी सेवा लिएका छन् । तीमध्ये ११ जना स्थानीय 'सदाय' समुदायका विपन्न महिला हुन्, जो अन्यत्र जान आर्थिक वा भौगोलिकरूपमा असमर्थ थिए । वड्डेवा स्वास्थ्यचौकीका प्रमुख महेशकुमार रजक स्वास्थ्यकर्मी अभावले रातको समयमा निकै चुनौती हुने बताउँछन् । उनले भने, 'दिउँसो कार्यालय समयमा त हामी अन्य

कर्मचारी पनि हुन्छौं, केही सहज हुन्छ । तर सुत्केरी गराउन प्रायः राति आउँछन्, जुन बेला एक जनाको भरमा सम्भव नै हुँदैन । कहिलेकाहीँ उहाँ (अनमी) पनि विदामा बसेको बेला त संस्था नै खाली हुने अवस्था छ ।' वर्षौंदेखि सेवा दिइरहेकी अनमी हुंगेलले पनि एकै काम गर्दाको सकेस सुनाउँदै भनिन्, 'दिउँसो त्यति समस्या हुँदैन, तर रातको समयमा एकैले सुत्केरी गराउनुपर्दा डर र जोखिम दुवै हुन्छ । कोही नभएपछि विरामीको सेवाका लागि जे-जति सकिन्छ, गरिरहेका छौं ।' प्रसूतिगृहमा कर्मचारी अभाव देखाइरहँदा नरहा गाउँपालिकाले भने स्वास्थ्यका प्राविधिक कर्मचारीलाई प्रशासनिक काममा छटाएको छ । स्वास्थ्यतर्फका सिनियर अहेव अरुणकुमार सिंहलाई जिन्सी शाखा प्रमुखको जिम्मेवारी दिइएको छ भने अर्का कर्मचारी वैजनाथ साहलाई ५१ नम्बर वडाको सचिव बनाइएको छ । यतिमात्र होइन, अन्य तीन जना स्वास्थ्यकर्मीलाई कुनै ठोस जिम्मेवारी नदिएँ स्वास्थ्य शाखामा 'काज'मा राखिएको छ । यस सम्बन्धमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत आदित्यकुमार कर्ण भने जनशक्ति अभावलाई

एकको अनमीको भरमा चल्ने यस्तो सेवामा कुनै पनि बेला दुर्घटना निम्त्याउन सक्ने जोखिम देखिएको स्थानीय बताउँछन् । उनीहरूले तत्काल स्वास्थ्यकर्मीको व्यवस्थापन गरी प्रसूतिगृहलाई पूर्ण क्षमतामा चलाउन माग गरेका छन् । रासस

राप्ती नदीमा भेटिए १७ घडियालका गुँड

चितवन (प्रस) - राप्ती नदीमा १७ घडियाल गोहीको गुँड भेटिएको छ । चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जले गत चैत १ गतेदेखि राप्ती नदीमा गोहीको गुँड खोज्ने काम सुरु गरेको थियो । सोही समयमा ती गुँड भेटिएको हो । निकुञ्जका सूचना अधिकारी अविनाश थापा मगरका अनुसार दुई जना बोटे समुदायका व्यक्तिलाई लगाएर गुँड खोजिएको हो । हरेक वर्ष चैतमा गुँड खोजेर वैशाखमा ती गुँडबाट अण्डा संकलन गरिन्छ । उनका अनुसार अण्डा संकलनको काम यही वैशाख १० गतेदेखि सुरु गरिने छ । उनले भने, 'अहिले गुँड पहिचानको काम सकिएको छ । अब हामीले कुन-कुन गुँडबाट अण्डा निकाल्ने भन्ने छलफल गरेर अण्डा संकलन गर्छौं ।' गुँडमा रहेका अण्डा संकलन गरी कार्यालयमा रहेको गोही प्रजनन केन्द्रमा लगेर बच्चा कोरल्ने प्रक्रिया सुरु गरिने उनले जानकारी दिए । यसअघिका वर्षहरूमा निकुञ्जले राप्ती र नारायणी नदीमा गोहीका गुँड खोज्ने काम गरे पनि यस वर्ष राप्ती नदीमा मात्र खोजिएको हो । निकुञ्जको प्रजनन केन्द्रमा गोहीको अण्डाबाट चल्ना निकालिए पछि ती चल्ना हुर्काएर पुनः नदीमा छोड्ने गरिन्छ ।

मलेसियामा रोजगार कम्पनी: LUCKY PLASTIC PRECISION MOULD SDN BHD. LT. No. 340734. 1 General Worker/Factory Worker. 13 6 1700 RM 68,000 MYR. Guideline Recruitment Service Pvt.ltd. (K. D. Manpower Pvt. Ltd.)

मलेसियामा रोजगार कम्पनी: CLOVER PLASTIC SDN BHD. LT. No. 340733. 1 General Worker/Factory Worker. 9 0 1700 RM 68,000 MYR. STRIKEFORCE ASIA RECRUITMENT PVT. LTD. (Anita Nepal) 7709459391, E-mail: strikeforceasia@gmail.com

मलेसियामा रोजगार कम्पनी: TEE AND TEE SONS FARM SDN BHD. LT. No. 340688. 1 Agriculture Labour. 10 0 1700 RM 68,094 MYR. RADIANT OVERSEAS PVT. LTD. Kathmandu-09, Bhimsengola, Nepal, Contact: +97714117963. E-mail: radiant.overseas@gmail.com, Web: radiantoverseas.com.np

मलेसियामा शून्य लागतको रोजगार !! FREE VISA !! FREE TICKET!! कम्पनी: S & J LUBRICANT SDN. BHD. LT. No. 340710. 1 General Worker/Factory Worker. 5 0 1700 RM 63,920 MYR. R. A. International Employment Agency Pvt Ltd. Boushchura 03 Manohara City, Kathmandu, Tel No. +977-1-4016740, 4016760, 4388035. E-mail: raiainternational81@gmail.com, Website: www.raiainternational.net

मलेसियामा रोजगार कम्पनी: AZ FROZEN FOOD SDN BHD. LT. No. 340740. 1 General Worker/Factory Worker. 3 0 1700 RM 68,000 MYR. Humour Overseas Pvt. Ltd. Gwarko-7, Lalitpur, Tel No. +977-01-5528563, 5531210, 5525424. E-mail: humouroverseas777@gmail.com, infohumour@gmail.com, www.humouroverseas.com

'सेकमुरी'मा लुकेको कथा असार तेस्रो हेर्न पाइने

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- लिम्बूनी फिल्म प्रोडक्सनको निर्माण रहेको लिम्बूजातिको संस्कार एवं संस्कृतिका आधारित चलचित्र 'सेकमुरी' असारको तेस्रो साता रिलिज हुने भएको छ । हाल यो चलचित्रको प्राविधिक कार्य भैरहेको छ । निर्देशक सूर्यप्रकाश चेम्जोङको

लेखक तथा निर्देशक रहेको चलचित्र 'सेकमुरी'मा पूर्ण सोलिड, चन्द्रकला नेम्वाङ, माया तामाङ, सुनाहाङ चेम्जोङ, मुनेन्द्र नेम्वाङ र युवराज चेम्जोङ निर्माता रहेका छन् भने रविनकुमार नाल्को, धनेन्द्रराज फियाक, इन्दु लावती, पूर्ण तुम्बापो, एल वी रहपाल, जानुका फियाक, तेजबहादुर चेम्जोङ, भेषराज चेम्जोङ, उदय कुमार चेम्जोङ, सोम आङदेम्बे, हरिश्चन्द्र लावती र अर्जुन तुम्बोको सह

निर्माण रहेको छ । लेखक/निर्देशक सूर्यप्रकाशका अनुसार 'सेकमुरी'मा लिम्बू समुदायमा अकालमा हुने मृत्युलाई पृष्ठभूमि बनाइएको छ । उनले भने, 'हाम्रो जातिमा कसैको अकालमा मृत्यु भएमा परम्पराअनुसार अन्तिम संस्कार गर्ने चलन छैन । 'येवा' बोलाएर बाटो लगाइन्छ । त्यसको छुट्टै विधि हुन्छ । तर, अकालको मृत्यु पनि दुई प्रकारको हुन्छ- आत्महत्या र दुर्घटना । तर आत्महत्या र दुर्घटनालाई कतिपय मानिसहरूले एउटै दर्जामा राखेको पाइन्छ । जसले गर्दा दुर्घटनाबाट मृत्यु भएकाहरूको परम्परा अनुसार संस्कार नगर्ने चलन पनि छ ।' उनले थपे, 'अर्को, कुरा आजकल व्यस्त जीवनशैली र परिवर्तित आधुनिक सोचका कारण कसैले व्यस्तताको बहाना गरेर त, कसैले जरुरी नठानेर परम्परादेखि चलिआएका यस्ता मृत्यु संस्कार छोडेर जानै वा आफ्नै तिरको विधि नपुर्‍याई गर्ने प्रचलन बढिरहेको छ । दुर्घटनाबाट मृत्यु भएकाहरूको पनि कल्चरअनुसार नै संस्कार गरौं र चलिआएको परम्परालाई जस्ताको तस्तै पालना गरौं भन्ने सन्देश दिनु नै चलचित्रको मूल उद्देश्य हो ।' चलचित्रमा यासेली योङहाङको गीत, अशोक लोहरूङ राईको संगीत तथा राजेशपायल राई र सुनिता थपिंगमको स्वर रहेको छ भने लक्ष्मी योङहाङ र नरेश बनेमले नायक/नायिकाको भूमिकामा अभिनय गरेका छन् । चलचित्रमा प्रेम सुब्बा, पूर्ण सोलिड, पवि तेम्बे, सीता राई, मुना चेम्जोङ, सागर केरूङ, याम नेयोङ, माया तामाङ, इन्दु तुम्सा, अल्का चोङ्वाङ, उदय बेघा, यासेली योङहाङ, जानुका फियाक, रिया कन्दुवा, कोपिला चेम्जोङ, मिना नेम्वाङ लगायतका कलाकारको अभिनय रहेको छ । चलचित्रमा बाल कलाकारको भूमिकामा सन्जोग बनेमले अभिनय गरेका छन् । पूर्वी पहाडी जिल्ला इलाम, पाँचथर र ताप्लेजुङका विभिन्न रमणीय स्थानहरूमा छायांकन गरिएको 'सेकमुरी'मा युवराज राई (वीरबहादुर)को सिनेमाटोग्राफी, कृष्ण भण्डारीको सम्पादन, अशोक राईको पाश्र्वसङ्गीत र निश्चल राईको कला निर्देशन रहेको छ । फिल्ममा सहनिर्देशकको रूपमा महेश्वर सम्बाहाम्फे र दिनेश माङ्गु र प्रोडक्सन भेषराज चेम्जोङ र जानु तुम्बाहाम्फेले जिम्मेवारी सम्हालेका छन् । चलचित्र नेपाली भाषामा भएपनि कतै-कतै पात्रहरूले लिम्बू भाषा पनि बोल्ने छन् । पाँचथर, फाल्गुनन्द गाउँपालिकाका स्थायी बासिन्दा चेम्जोङ एक समयका चर्चित रंगकर्मी हुन् । डेढ दशकसम्म नाटक लेखन, निर्देशन र अभिनयमा क्रियाशील रहेका उनले यसअघि लिम्बू भाषाको चलचित्र 'माराम' (मूलवाटो) का साथै पिको सामा, सुनुयेनको बर्थ डे र सिवा खाहून शीर्षकका ३ शर्ट मूवीको निर्देशन गरेका छन् ।

मोतिराज र शान्तिश्रीको आवाजमा 'बिसु कसरी' सार्वजनिक

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नवराज गौतमको जीवन भोगाइमा आधारित मार्मिक लोकगीत 'बिसु कसरी' सार्वजनिक भएको छ । सानुको सम्झनामा तयार गरिएको यस गीतले प्रेम, पीडा र विछोडको गहिरो अनुभूति प्रस्तुत गरेको छ । गीतमा चर्चित गायक मोतिराज खनाल र लोकप्रिय गायिका शान्तिश्री परियारको सुमधुर स्वरले भावनालाई अझ सशक्त बनाएको छ । गीतको शब्द नवराज गौतमकै रहेको छ भने संगीत गायक मोतिराज खनालले तयार गरेका छन् । संगीत संयोजन महेन्द्र भण्डारीले गरेका छन् । मारुनी डिजिटल रेकर्डिङ स्टुडियोमा तयार गरिएको यस गीतमा सुमन रानाले रेकर्डिङ र कुमार रानाले मिक्सिङको काम सम्हालेका छन् । गीतको म्युजिक भिडियोमा नवराज गौतमसँगै सरिता ढुंगाना, भगवान् भण्डारी, चन्दा विडारी, कमला भुजेल, सागर गिरी, गीता खनाल, कुटीना शाह, सरिता कुवर, सिद्धार्थ कंडेल, साइलीना थिङ, विक्रम थापा, लक्ष्मण खड्का लगायतका कलाकारहरूको अभिनय देख्न सकिन्छ । भिडियो निर्देशन देवेन्द्र कुँवरले गरेका छन् भने छायांकन दीपक गिरी र सम्पादन राजेश कुमारले गरेका छन् । यस गीतको कथावस्तु नवराज गौतमको वास्तविक जीवनमा घटेको एक दर्दनाक घटनामा आधारित रहेको छ । अत्यन्तै प्रेम गर्ने जोडी पारिवारिक दबावका कारण छुट्टिन बाध्य हुन्छन् । परिस्थितिले असहनीय मोड लिँदा नवराजकी प्रेमिका

अन्ततः जीवन त्याग्ने कठोर निर्णय गर्छिन्, जसले नवराजको जीवनमा कहिल्यै नमेटिने घाउ छोड्छ । उक्त पीडा, सम्झना र विछोडको भावनालाई गीतमार्फत प्रस्तुत गरिएको छ । प्रेममा धनी-नारिव वा भौगोलिक विभाजनले अर्थ नराख्ने

सन्देश पनि गीतले दिन खोजेको छ । अनुभवी कलाकारहरूको संयुक्त प्रयासमा तयार भएको यो गीतले दर्शक तथा श्रोताको मन छुने विश्वास गरिएको छ । गायक मोतिराज खनालले पनि यस गीतले श्रोताको मन जितेमा आफू विश्वस्त रहेको बताएका छन् ।

रंगशाला

टी-२० अन्तर्राष्ट्रिय शृंखला

सन्दीपको शानदार बलिङका बाबजुद नेपाल युएईसँग पराजित

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपालले युएईसँगको पहिलो ट्वान्टी २० मा खराब प्रदर्शन गर्दै हार बेहोरेको छ । वर्षाको असरले १० ओभरमा भारिएको खेलमा युएईले ७८ रनको नयाँ लक्ष्य पाएको थियो । ७८ रनको सामान्य लक्ष्य युएईले ८.५ ओभरमा ४ विकेट गुमाएर पूरा गर्‍यो । युएईको जितमा कप्तान मोहम्मद वासिमले १५ बलमा ३३ सर्वाधिक रन बनाए । त्यस्तै अलीशान शरफुले १८ रन बनाए भने अक्षय नाथले अविजित १७ रन जोड्दै टोलीलाई जित दिलाए । नेपालका लागि सन्दीप लामिछानेले उत्कृष्ट बलिङ गर्दै २ ओभरमा ८ रन खर्चेर ३ विकेट लिए । त्यस्तै

कुशल मल्लले एक विकेट लिए । त्यसअघि टियु क्रिकेट मैदान काठमाडौंमा टस जितेर पहिले ब्याटिङ गरेको नेपालले १८.५ ओभरमा ८ विकेट गुमाएर १२२ रन बनाएको अवस्थामा वर्षा भए पछि खेल रोकिएको थियो । डकवर्थ लुइस पद्धती अनुसार १० ओभरमा छोट्याइएको खेलमा युएईले ७८ रनको लक्ष्य पाएको थियो । नेपालका लागि कप्तान दीपेन्द्रसिंह ऐरीले ३५ बलमा सर्वाधिक ३२ रन बनाए । नेपालले सुरुवातदेखि राम्रो ब्याटिङ गर्न सकेको थिएन । पावर प्लेमा नै नेपालले ३ विकेट गुमाएको थियो । नेपालका लागि आसिफ शेखको अभावमा ओपनिङको अवसर पाएका अर्जुन साउद

११ बलमा १३ रन मात्र जोडेर आउट भए । नियमित ओपनर कुशल भर्तेल ९ बलमा १६ रन बनाउँदै पेभिलियन फर्किए । सन्दीप जोराले ५ रन मात्र जोड्दा कुशल मल्ल १७ रनमा आउट भए । गुलशन भन्नाको खराब ब्याटिङ १ रनमा नन्दन यादव लगातार २ छक्का सहित १३ रन बनाएर आउट भए । शेर मल्लले रनको खाता नखोली आउट भए । युएईका लागि मोहम्मद जुहेबले ३, जुनैद सिद्दिकीले २ तथा हेदर अल र मोहम्मद अक्रानले समान १ विकेट लिए । युएईले नेपाललाई पराजित गरेसँगै २ खेलको शृंखलामा १-० को अग्रता बनाएको छ । यी दुई टिमबीचको दोस्रो खेल आज (मंगलबार) हुनेछ ।

डा. सुनारलाई अमेरिकामा अर्को सम्मान

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- अन्तर्राष्ट्रिय पाकौर खेलाडी तथा विभिन्न विधामा गिनिज बुक अफ रेकर्डसमा नाम लेखाउन सफल डा. दिनेश सुनारलाई न्युयोर्कको तेस्रो कंग्रेसनल जिल्लाका प्रतिनिधि थोमस आर सुजीले 'विशेष कङ्ग्रेसनल रिफोर्माइज' सम्मान प्रदान गरेका छन् । यो सम्मानले सन् २०२० देखि २०२५ सम्म सारा अमेरिकामा विभिन्न राज्यहरूमा उनले बनाएका कीर्तिमानी उपलब्धिहरूलाई कदर गर्दै प्रदान गरिएको हो । नेपालका डा. सुनारले अमेरिकामा बसेर यस अवधिमा स्थानीय समुदायसँगको सहकार्यमा विभिन्न प्रदर्शन, युवा प्रेरणा कार्यक्रम र सामाजिक स्वयंसेवामा सक्रिय सहभागिता जनाउँदै आएका छन् । दिनेश सुनारको यस प्रयासबाट नेपाल र अमेरिकाबीच बीच सकारात्मक सम्बन्ध निर्माण गर्न पनि महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको छ । खेलमार्फत उनले सांस्कृतिक आदान-प्रदानलाई मजबुत बनाउँदै समाजमा सकारात्मक प्रभाव सिर्जना गरेका छन् । साथै, हाल उनी मानसिक स्वास्थ्यको सचेतना अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले ब्रकलिन त्रिजमा नयाँ विश्व कीर्तिमानको तयारीमा जुटिरहेका छन् । 'मेक अमेरिका फिट' अर्थात् स्वस्थ अमेरिका बनाऔं भन्ने अभियानअन्तर्गत स्वस्थ जीवनशैली प्रवर्द्धन गर्दै विश्व स्तरमा खेलको पहिचान बढाउने उनको लक्ष्य रहेको छ । विश्वभरका युवाहरूलाई फिटनेस, अनुशासन र सकारात्मक जीवनशैलीतर्फ प्रेरित गर्ने उद्देश्यले उनी भविष्यमा पाकौर खेललाई ओलम्पिक खेलमा समावेश गराउने अभियानमा पनि सक्रिय रूपमा लागिरेका छन् । विभिन्न खेलको कला प्रदर्शनमा २१ पटकका गिनिज वर्ल्ड रेकर्ड राख्न सफल दिनेश सुनारलाई केही समयअघि अमेरिकामा खेल विज्ञानमा मानार्थ विद्यावारिधि प्रदान गरिएको थियो । इन्टरनेशनल इन्टरनशीपी युनिभर्सिटीले हालै स्पार्ट्स साइन्स एण्ड

ह्युमन पर्फमेन्समा मानार्थ विद्यावारिधि दिएको थियो । विश्वभर केवल असाधारण नेतृत्व र प्रेरणादायी योगदान दिने व्यक्तिहरूलाई प्रदान गरिने सो उपाधि अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा प्रशंसित पार्कर खेलाडी, उत्कृष्ट जिम्नस्ट, स्टन्ड कलाकार र सहनशीलताको विश्व दूतका रूपमा अन्तर्राष्ट्रिय ख्याति कमाएका नेपालका डा सुनारले पहिलोपटक पाएका हुन् । सन् २०२५ मा विश्वभरबाट उनीसहित जम्मा चार जनालाई सो सम्मान प्रदान गरिएको थियो ।

भारतका प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी (दायाँ) र दक्षिण कोरियाका राष्ट्रपति ली जे म्युङ (दायाँ) नयाँ दिल्लीस्थित हैदराबाद हाउसमा सोमबार भएको भेटघाटको क्रममा रुख रोप्दै ।

उत्तर कोरियाको क्लस्टर क्षेप्यास्त्र परीक्षण

सियोल- उत्तर कोरियाले आइतबार गरेको पछिल्लो क्षेप्यास्त्र परीक्षणमा क्लस्टर हतियार प्रयोग गरिएको केसिएनएले सोमबार पुष्टि गरेको छ । आणविक हतियार सम्पन्न उत्तर देशले छोटो दूरीका धेरै ब्यालेस्टिक मिसाइल प्रक्षेपण गर्दै आफ्नो नयाँ बारहेड क्षमताको परीक्षण गरेको जनाएको हो ।

कोरियन सेन्ट्रल न्युज एजेन्सी (केसिएनए) का अनुसार नेता किम जोङ उनको प्रत्यक्ष निगरानीमा गरिएको यो परीक्षणमा 'रणनीतिक ब्यालेस्टिक मिसाइलमा प्रयोग हुने क्लस्टर बम बारहेड र खण्डित माइन बारहेडको विशेषता र शक्तिको परीक्षण' गरिएको थियो । परीक्षण आइतबार सम्पन्न भएको बताइएको छ ।

उत्तर कोरियाले पछिल्ला हप्ताहरूमा ब्यालेस्टिक मिसाइल, एन्टी-वारीसप क्रुज मिसाइल तथा क्लस्टर हतियार प्रणालीसहित विभिन्न सैन्य परीक्षणहरू गर्दै आएको छ । यसले क्षेत्रीय सुरक्षा अवस्था थप तनावपूर्ण बनाएको अन्तर्राष्ट्रिय विश्लेषकहरूको भनाइ छ । दुवै कोरियाले सन् २००८ को क्लस्टर बमसम्बन्धी ओस्लो महासन्धिमा हस्ताक्षर नगरेको अवस्थामा यो परीक्षण भएको हो । दक्षिण कोरियाले भने उत्तरको पछिल्लो गतिविधिलाई 'उत्साहपूर्ण' भन्दै तत्काल रोक्न आग्रह गरेको छ ।

केसिएनएका अनुसार परीक्षणमा हवासोडो-११ ए सतहदेखि सतहमा प्रहार गर्न सकिने सामरिक ब्यालेस्टिक मिसाइल प्रयोग गरिएको थियो । पाँचवटा मिसाइल करिब १३६ किलोमिटर टाढाको टापु नजिकको लक्ष्य क्षेत्रमा प्रहार गरिएको र त्यसले १२.५ देखि १३

हेक्टर क्षेत्रफलमा अत्यधिक घनत्वका विष्फोट प्रभाव देखाएको जनाइएको छ । रिपोर्टअनुसार नेता किम जोङ उनले परीक्षणको नतिजाप्रति 'गहिरो सन्तुष्टि' व्यक्त गरेका छन् । उनले क्लस्टर बारहेड विकासले निश्चित लक्ष्य क्षेत्रमा उच्च घनत्वको प्रहार क्षमता र उच्च परिशुद्धता वृद्धि गर्ने बताए । विशेषज्ञहरूको विश्लेषणमा यो प्रणालीले बहुकट लञ्चर र छोटो दूरीका ब्यालेस्टिक मिसाइलबीचको प्राविधिक दूरी घटाउने उद्देश्य राखेको देखिन्छ । कोरिया इन्स्टिच्युट फर नेसनल युनिफिकेसनका अनुसन्धानकर्ता होङ मिनका अनुसार यस्तो क्षमताले सियोल र अमेरिकी सैन्य अड्डाहरू उत्तर कोरियाको दायराभित्र अझ नजिक ल्याउन सक्छ ।

सियोल विश्वविद्यालयका प्राध्यापक याङ मू-जिनका अनुसार पछिल्ला परीक्षणहरूले उत्तर कोरियाले अगाडिको मोर्चाबाट प्रत्यक्ष प्रक्षेपण गर्न सकिने प्रणाली परिचालनको नजिक पुगेको संकेत गर्छ । यसले दक्षिण कोरिया र अमेरिकी अड्डाहरूमा तत्काल खतरा बढाउन सक्ने उनको मूल्यांकन छ । संयुक्त राज्य अमेरिकाले दक्षिण कोरियामा करिब २८ हजार सैनिक तैनाथ गरेको छ, जसले क्षेत्रीय सुरक्षा संरचनामा महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको छ ।

यसैबीच, दक्षिण कोरियाले आइतबार उत्तर कोरियाको सिन्धो क्षेत्रबाट धेरै छोटो दूरीका ब्यालेस्टिक मिसाइल प्रक्षेपण गरिएको पुष्टि गरेको छ । सियोलले अमेरिकसँग 'दृढ संयुक्त रक्षा स्थिति' कायम रहेको बताउँदै कुनै पनि उत्साहको कडा जवाफ दिने चेतावनी दिएको

छ । दक्षिण कोरियाली रक्षा मन्त्रालयले उत्तर कोरियालाई लगातार क्षेप्यास्त्र परीक्षण रोक्न आग्रह गर्दै यसले क्षेत्रीय तनाव बढाइरहेको जनाएको छ । साथै, शान्ति स्थापना प्रयासमा सहभागी हुन पनि आग्रह गरिएको छ । विश्लेषकहरूका अनुसार पछिल्ला परीक्षणहरूले उत्तर कोरियाले दक्षिण कोरियासँग सम्बन्ध सुधार गर्ने प्रयासलाई अस्वीकार गरेको संकेत गर्छ । केही महिनाअघि जेनसम्बन्धी विवादपछि सम्बन्ध थप चिसिएको उल्लेख गरिएको छ । उत्तर कोरियाले संयुक्त राष्ट्रसंघका प्रतिबन्धहरूबीच लगातार हतियार विकास जारी राखेको छ । यसले ब्यालेस्टिक मिसाइल प्राविधि र आणविक कार्यक्रमसम्बन्धी प्रतिबन्धहरू बारम्बार उल्लंघन गर्दै आएको छ ।

यसअघि अप्रिल महिनामा किम जोङ उनले नौसेनाको युद्धपोतबाट प्रक्षेपण गरिएको क्रुज मिसाइल परीक्षणको निरीक्षण गरेका थिए । सो परीक्षण चो ह्योचोन नामक पाँच हजार टन बर्गको युद्धपोत जहाजबाट गरिएको थियो, जुन गत वर्ष सञ्चालनमा आएको हो । उत्तर कोरियाले थप दुईवटा त्यस्तै बर्गका युद्धपोत निर्माण गरिरहेको छ । साथै, रूससँगको सैन्य सहकार्य बढ्दै गएको भन्दै विश्लेषकहरूले प्योङयाङले नौसैनिक आधुनिकीकरणलाई तीव्र बनाएको बताएका छन् ।

रिपोर्टअनुसार उत्तर कोरियाले युकेन युद्धमा रूसलाई समर्थन गर्न स्थल सेना र तोपखाना सहयोग पठाएको छ, भने बदलामा मस्कोबाट सैन्य प्रविधि सहयोग प्राप्त गरिरहेको अनुमान गरिएको छ । रासस/एएफपी

विदेशी एयरलाइन्सको उडान पुनः सुरु गर्दै कतार

वोहा- मध्यपूर्व युद्ध सुरु भएदेखि पहिलोपटक विदेशी एयरलाइन्सबाट उडानहरू आफ्नो मुख्य विमानस्थलमा अवतरण गर्न अनुमति दिन सुरु गर्न लागिएको कतारको उड्डयन प्राधिकरणले सोमबार जानकारी गराएको छ । कतार नागरिक उड्डयन प्राधिकरणले हमाद अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल हुँदै कतारमा विदेशी एयरलाइन्सको उडान क्रमिकरूपमा सुरु गर्ने घोषणा गर्दै 'एयरमेन'लाई सूचना जारी गरेको छ । गत फेब्रुअरी २८ मा

इरानमाथि अमेरिका र इजरायलले आक्रमण गरेपछि वासिङ्टन र तेहरानले दुई साताका लागि युद्धविराम घोषणा गरेका थिए । खाडी मुलुकहरूविरुद्ध इरानको प्रतिशोधात्मक जेन र क्षेप्यास्त्र

अभियानकाबीच कतारले आफ्नो हवाई क्षेत्र बन्द गर्‍यो र मार्च ७ मा केवल राष्ट्रिय ध्वजावाहक कतार एयरवेजको उडानका लागि मार्गप्रशस्त गर्दै सीमित यातायातका लागि आंशिकरूपमा उडान खुला गरेको थियो । कतारी उड्डयन प्राधिकरणले विदेशी एयरलाइन्सका लागि उडान पुनः खोल्ने निर्णय 'स्थितिको विस्तृत मूल्यांकनपछि गरेको' र 'सबैको सुरक्षा आफ्नो उच्च प्राथमिकतामा रहेको बताएको छ । रासस/एएफपी

घरेलु हिंसामा आठ बालकको ज्यान गयो

शेभपोर्ट (अमेरिका)- संयुक्त राज्य अमेरिकाको लुइसियानामा आइतबार विहान भएको भयावह घरेलु हिंसाको घटनाले सिंगो समुदायलाई स्तब्ध बनाएको छ । घटनामा एक व्यक्ति आफ्नै परिवारका अधिकांश सदस्य रहेका आठ बालबालिकालाई गोली हानेर हत्या गरेका छन् । तीन फरक-फरक घरमा फैलिएको यो हिंसा पछिल्ला दुई वर्षभन्दा बढी अवधिमा देशकै सबैभन्दा घातक सामूहिक गोलीकाण्डका रूपमा दर्ज भएको छ ।

प्रहरीका अनुसार ३१ वर्षीय शामार एल्कन्सले विहानै तीन स्थानमा आक्रमण गरेका थिए । उनी घटनापछि कारज्याक (बलपूर्वक सवारी साधन कब्जा गर्ने) गरिएको गाडीमा भागेका थिए, तर प्रहरीले पछ्याउँदै जाँदा अन्ततः उनीमाथि गोली चलाएर नियन्त्रणमा लिएको थियो, जसका क्रममा उनको मृत्यु भयो । प्रहरी अधिकारी किस बोर्डेलनका अनुसार सदिग्धले गाडीबाट बन्दुकसहित बाहिर निस्किएपछि प्रहरीलाई बल प्रयोग गर्न बाध्य बनाएको थियो ।

यस घटनामा तीनदेखि ११ वर्ष अमेर समूहका आठ बालबालिकाको ज्यान गएको क्यारो पारिश कोरोनर कार्यालयले पुष्टि गरेको छ । मृतकमध्ये तीन बालक र पाँच बालिका रहेका छन् । तीन जना एकै परिवारका दाजुभाइ-दिदीबहिनी थिए भने एक जना उनीहरूको काकाका छोरा (भाइ) थिए । प्रहरीका अनुसार मारिएको आठमध्ये सात जना बालबालिका आक्रमणकारीकै सन्तान थिए ।

घटनामा दुई महिला गम्भीर घाइते भएका छन्, जसमध्ये एक जना मारिएका केही बालबालिकाका आमा हुन् । स्थानीय सञ्चारमाध्यमका अनुसार उनीहरू दुवैको टाउकोमा गोली लागेको छ । एक महिलाले अनुहारमा गोली लागेपछि छिमेकीलाई खबर गरिन्, जसको आधारमा विहान ५:०० देखि ५:३० बजेको बीचमा आपतकालीन सेवा ९११ मार्फत प्रहरी घटनास्थल पुगेको थियो ।

एएफपीका एक भिडियोग्राफरले घटनास्थलमा रहेको सानो दुईतले घरको सेतो ढोकामा पाँचवटा गोलीका च्वाल देखिएको जनाएका छन् । घरबाहिर

स्थानीयवासीहरूले श्रद्धाञ्जलिस्वरूप फूलहरू राखेका थिए, जसले घटनाप्रति समुदायको पीडा फल्काउँछ ।

प्रहरीका अनुसार आक्रमणकारी दोस्रो घरमा पुगेका बेला त्यहाँ नौ बालबालिका रहेका थिए । तीमध्ये एक जना गम्भीर घाइते अवस्थामा बाँच्न सफल भएका छन् र अस्पतालमा उपचार भइरहेको छ । अनुसन्धान अधिकारीहरूले घटनाको कारण अझै स्पष्ट नभएको र तीनै स्थानबाट प्रमाण संकलन कार्य जारी रहेको बताएका छन् । प्रारम्भिकरूपमा यो घटना घरेलु विवादसँग सम्बन्धित रहेको अनुमान गरिएको छ ।

मृतक बालबालिकाको पहिचान जीवित रहेका उनीहरूका आमाले गरेका छन् । तीमध्ये जयला एल्कन्स (३), सायला एल्कन्स (५), कायला पुघ (६), लैला पुघ (७), मार्केडन पुघ (१०), सरियाह स्नो (११), खेदेरियन स्नो (६) र ब्रेलोन स्नो (५) रहेका छन् । प्रहरी अभिलेखअनुसार एल्कन्सलाई सन् २०१९ छिमेकीलाई खबर गरिन्, जसको आधारमा विहान ५:०० देखि ५:३० बजेको बीचमा आपतकालीन सेवा ९११ मार्फत प्रहरी घटनास्थल पुगेको थियो ।

एएफपीका एक भिडियोग्राफरले घटनास्थलमा रहेको सानो दुईतले घरको सेतो ढोकामा पाँचवटा गोलीका च्वाल देखिएको जनाएका छन् । घरबाहिर

अझै पनि हिंसात्मक प्रवृत्ति विद्यमान रहेको उल्लेख गर्दै त्यसविरुद्ध सबैले मिलेर संघर्ष गर्नुपर्ने आवश्यकता औल्याए ।

घटनास्थल नजिकै बस्ने ७२ वर्षीय फ्रेडी मोन्टगोमेरीले अघिल्लो दिनसम्म ती बालबालिका आगनमा खेल्नरहेको दृश्य सम्झँदै अचानक यस्तो घटना भएकोमा आफू स्तब्ध भएको बताए । उनले आइतबार विहान प्रहरीलाई घरबाट शव निकाल्ने गरेको देखेको बताए ।

राजनीतिक नेतृत्वबाट पनि घटनाप्रति गहिरो दुःख व्यक्त गरिएको छ । लुइसियानाका सिनेटर बिल क्यासिडीले यसलाई 'भयानक हिंसा' भन्दै घाइतेहरूको शीघ्र स्वास्थ्यलाभको कामना गरे । गभर्नर जेफ ल्याण्ड्रीले आफू हृदयवादारक अवस्थामा पुगेको बताए भने प्रतिनिधिसभाका सभामुख माइक जोनसनले यसलाई 'निरर्थक त्रासदी' का रूपमा टिप्पणी गरे ।

मेयर आर्सेनक्सले पत्रकार सम्मेलनमा भने, 'यो शेभपोर्टका लागि अत्यन्त दुःखद विहान हो, र हामी सबै पीडित परिवारसँग शोकमा सहभागी छौं ।'

बन्दुकको पहुँच व्यापक रहेको अमेरिकामा यस्ता हिंसात्मक घटनाहरू बारम्बार दोहोरिने गरेका छन् । विकासित राष्ट्रहरूमध्ये बन्दुकसम्बन्धी मृत्युदर सबैभन्दा उच्च रहनु पनि यस घटनाले पुनः उजागर गरेको छ । रासस/एएफपी

बोर्नियोमा भीषण आगलागी, हजारौं विस्थापित

क्वालालम्पुर- मलेसियाको बोर्नियो टापुको तटीय वस्तीमा आइतबार विहान भएको भीषण आगलागीले ठूलो मानवीय संकट निम्त्याएको छ । समुद्रमाथि काठका खम्बामाथि बनाइएका घना घरहरूमा लागेको आगो तीव्र गतिमा फैलिँदा करिब एक हजार घर पूर्णरूपमा नष्ट भएका छन् भने नौ हजारभन्दा बढी वासिन्दा विस्थापित भएका छन् ।

अग्नि तथा उद्धार विभागका अनुसार आगलागी सवाह राज्यअन्तर्गत सन्दकन जिल्लाको एक तटीय 'पानी गाउँ' मा सुरु भएको थियो । काठ र अन्य ज्वलनशील सामग्रीबाट बनेका घरहरू एकआपसमा अत्यन्तै नजिक भएकाले आगो छिट्टै फैलिएको थियो । समुद्रमाथि खम्बामा उभ्याइएका संरचनाहरूमा फैलिएको आगो नियन्त्रण गर्न उद्धारकर्मीलाई निकै कठिनाई परेको जनाइएको छ ।

अधिकारीहरूका अनुसार तीव्र हावा र घरहरूको घनत्वले आगो फैलिन फन् सहयोग पुगेको थियो । साथै, प्रभावित क्षेत्रमा पुग्ने बाटो साँघुरो हुनु र ज्वारभाटाको असरका कारण पानीको सतह घट्टा उद्धार तथा नियन्त्रण कार्यमा थप समस्या उत्पन्न भएको थियो । घटनामा हालसम्म कुनै मानवीय क्षतिको पुष्टि भएको छैन । तर हजारौं स्थानीयवासी आफ्नो वासस्थान गुमाएर विस्थापित भएका छन् र उनीहरूलाई अस्थायी शिविरमा सारिएको छ ।

स्थानीय प्रशासनले राहत तथा पुनःस्थापनाका लागि काम अघि बढाएको जनाएको छ । सवाह क्षेत्रमा पाइने यस्ता 'पानी गाउँ' हरू प्रायः गरिब तथा सीमान्तकृत समुदायको बसोबास क्षेत्र मानिन्छन् । समुद्रमाथि बनाइएका यी अनौपचारिक वस्तीहरूमा पूर्वाधारको अभाव, असुरक्षित आवास संरचना र भीडभाडका कारण आगलागीको जोखिम उच्च रहने गरेको छ । त्यहाँ बसोबास गर्ने धेरै मानिसहरू न्यून आय भएका, आदिवासी समुदायका वा औपचारिक नागरिकता नभएका व्यक्तिहरू हुने गर्छन् ।

स्थानीय गाउँ प्रमुख सरिफ हासिम सरिफ इटिङ्का अनुसार प्रारम्भिकरूपमा खाना पकाउने क्रममा लागेको आगो नियन्त्रणबाहिर गएको हुनसक्ने अनुमान गरिएको छ । यद्यपि, आगलागीको वास्तविक कारणबारे अनुसन्धान जारी रहेको अधिकारीहरूले बताएका छन् । प्रधानमन्त्री अनवर इब्राहिमले विस्थापित परिवारलाई केन्द्रमा राखेर संघीय र राज्यस्तरीय निकायहरूले राहत तथा उद्धार कार्य समन्वय गरिरहेको जानकारी दिए । उनले प्रभावितहरूलाई आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउन सरकार प्रतिबद्ध रहेको बताए । रासस/एपी

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन काउन्टर

पशुपति विज्ञापन सेवा - सोह्रखुडे, नयाँबजार फोन नं. ४३५५७६०, ९८४१८८७७९६ ९८६६४३०१५५ । स्मार्ट सर्भिस नेपाल प्रा.लि. -सिनामंगल, एयरपोर्ट, शम्भु मार्ग, फोन नं.०१२२२९६६४२९८४२६३५८१५ । लोटस कम्प्युनिकेशन - गोगबुचोक, फोन नं. ४३६४७११ । धुवको पसल - डिल्लीबजार, फोन नं. ४४३९२०११ । Reachmond Books Shop (रोहिँह्रत दाहुराल) - फोन नं. ४०९६३१८, महाराराजगञ्ज, भाटभटेनी गेट । Yonjan Enterprise - Dhalku Bishal Nagar, 4438217 । वलकाली स्टेशनरी - नयाँबसपार्क फोन नं. ९८१३९६०७४६ । सारीका स्टेशनरी पसल - फोन नं. ९८५१२९६८६६ । ज्ञानज्योति पुस्तक पसल बागबजार, फोन नं. ४४२००६० । विश्व स्वतन्त्र सञ्चार - सुन्धारा, फोन नं. ४२१९४१२ । निशा बुक्स एण्ड स्टेशनरी - लगनखेल, ५५३१९५७, ९८४१६२७४८९ । वीडलिंक मिडिया प्रा.लि. - पुरानो बानेश्वर चोक, फोन नं. ४४२२३०९, २०१४९३२, ९८४९६०६१४ । हिस्मचुली स्टेशनरी - बालाजु नेपालटार, फोन नं. ४३२७२४२, ९८४९४४००८३ । मलः स्टेशनरी-गुहाघर ठिमी, फोन नं. ६६३०७५५ । B-Tech Nepal-पुतलीसडकचोक, फोन नं. 9851079417, 2297501 । HaLMax Communication - Jamal Kathmandu, 4224181, 4245457, 9841853198, (Hari Dawadi) जमलको पुलमुनी - विश्वज्योतिहरूलाईसडामा, वी एण्ड वी. कम्प्युनिकेशन एण्ड साइबर, कलकी चोक, फोन नं. ९८४१०२१५२३, ९८५१०८८६७७, ९८१०१२३१९१, फ्याक्स: ०१-४२७१३२२२ । दाजुभाइ स्टेशनरी - पिपलास्थान, गौशाला, फोन: ०१-४४९४६५१, ९८४९५०८१९९, ए.आर स्टेशनरी च्यासल गेट - ९ ललितपुर फोन नं. ९८४१२६६९८९, हल्लफ्याक्स मिडिया एण्ड कम्प्युनिकेशन जमल, काठमाडौं, सम्पर्क : ०१- ४२२४१८१, ०१- ४०१२५७७, लोटस एड मिडिया एण्ड मार्केटिङ गोगबु चोक फोन नं. ९८५१०२४३९८ र ९८६०३४६२५७, कमल स्टेशनरी, सिफल फोन नं. ९८४३२६४२३२, ०१४५८०१८४ ।

कृषि बिमा, मल र बजारीकरण सुधारमा मन्त्री चौधरीको जोड

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- कृषि तथा पशुपन्छी विकास र वन तथा वातावरणमन्त्री गीता चौधरीले कृषि क्षेत्रमा देखिएका समस्या समाधानका लागि परामर्श गरेकी छिन्।

सोमबार उनले केरा उत्पादक किसानसंगको भेट गरी केरा उत्पादन, बजारीकरण, मल अपूर्तलगायत विषयमा छलफल भएको मन्त्रालयले जनाएको छ।

मन्त्री चौधरीले किसानलाई कृषि क्षेत्रमा टिकिरहन विमा, उत्पादन र बजार व्यवस्थापनमा समन्वयात्मक ढंगले काम गर्नुपर्नेमा जोड दिएको उनको सचिवालयले जनाएको छ।

आपूर्ति, बजारीकरण र नीतिगत समस्याबारे गुनासो राख्ने विमा भुक्तानीमा ढिलाइ, 'प्रिमियम' तिरे पनि क्षतिपूर्ति नपाइएको, प्राकृतिक विपत्तिबाट भएको क्षतिको राहत नपाएकालगायत विषयमा ध्यानाकर्षण गराएका थिए।

केराखेतीमा संलग्न किसानले सीमामा कडाइ, मल अभाव र बजारमूल्यमा अस्थिरताका कारण समस्या भोग्नुपर्नेको गुनासो गरेका थिए।

छलफलमा सहभागी कैलालीका किसान दीपेन्द्र थारुले किसानले लगानी गरे पनि उचित प्रतिफल नपाएको गुनासो गरेको बताए।

चितवनका जनकराज पन्तले जग्गा व्यवस्थापन र नदी किनारमा वगरखेती प्रवर्द्धन गर्न सुझाव दिएका थिए।

नेप्सेमा १३ अंकको गिरावट

काठमाडौं (प्रस)- यस साता कारोबारको पहिलो दिन नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (नेप्से) परिसूचक दोहोरो अंकले घटेको छ।

तीन सय ४९ कम्पनीको एक करोड १६ लाख ५३ हजार ३७० किता सेयर एक लाख १६ हजार ३१० पटक खरिदबिक्री हुँदा रु पाँच अर्ब ४३ करोड ४२ लाख ४० हजार २७६ कारोबार भएको जनाएको छ।

नेप्सेले कुनै कम्पनीको सेयर मूल्यमा १० प्रतिशतको घटवढ हुँदा 'सर्किट ब्रेक' लाग्ने व्यवस्थालाई परिमार्जन गरी १५ प्रतिशत बनाएको छ।

शान्ति र सद्भाव कायम गरौं

- शान्ति, अहिंसा र करुणालाई जीवनमा अपनाऔं,
द्वेष, हिंसा र घृणालाई त्यागी मेलमिलाप र सहिष्णुता बढाऔं,
सत्य, सदाचार र नैतिक मार्गमा हिडौं,
सबै प्राणीप्रति दया, प्रेम र सहानुभूति राखौं,
मद्यपान, लागूपदार्थ तथा नकारात्मक बानीबाट टाढा रहौं,
समाजमा शान्ति, सद्भाव र एकताको वातावरण निर्माण गरौं,
ध्यान, साधना र आत्मविवेकपूर्ण सकारात्मक जीवनशैली अपनाऔं,
बुद्धका सन्देशहरूलाई नयाँ पुस्तासम्म पुऱ्याऔं,
सरल, संयमित र अनुशासित जीवन जिउन प्रेरित होऔं।

नेपाल सरकार विज्ञापन बोर्ड

११० मेगावाटको दुधकोशी पाँचौं निर्माण हुने

काठमाडौं (प्रस)- सोलुखुम्बु जिल्लाको दुधकोशी नदीमा ११० मेगावाटको दुधकोशी पाँचौं जलविद्युत आयोजना निर्माण हुने भएको छ।

निर्माण गर्ने भएपछि पूरक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन प्रतिवेदन तयार गर्न लागिएको छ।

आयोजनाको ग्रस हेड २३७.९ मिटर र रेटेड नेट हेड २२२.३ मिटर रहेको छ।

चिलाउने, उत्तिस, मौवा, मलाट, भलायो, जामुख आदि प्रजातिका रूख काटनुपर्नेछ।

आयोजनाबाट उत्पादित विजुली नयाँ खिम्ती सबस्टेशन देवीटार दोलखामा जोडिने आयोजनाले जनाएको छ।

कॉपोरेट

सिटिजन्स बैंक २०औं वर्षमा

काठमाडौं (प्रस)- सिटिजन्स बैंक इन्टरनेसनल लिमिटेड १९ वर्ष पूरा गरि २० वर्षमा प्रवेश गरेको छ।

वैकले १९औं वार्षिकोत्सवको अवसरमा सोमवार सातवटै प्रदेशमा करिब ९४६ कर्मचारीहरूको सहभागितामा प्रभातफेरी कार्यक्रम आयोजना गरेको छ।

साथै संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व कार्यक्रम अन्तर्गत वैकले 'रक्तदान नै जिवनदान' भन्ने नारालाई सार्थक बनाउदै रगतको आवश्यकता र खड्किरहने अभावलाई केहि हद सम्म भए पनि पुरा होस् भन्ने अभिप्रायका साथ नेपाल रेडक्रस सोसाईटीसंगको सहकार्यमा सातवटै प्रदेशका कूल २० शाखाहरूबाट ५५० जना रक्तदाताको सहभागीतामा रक्तदान कार्यक्रम भव्य रूपमा सम्पन्न गरेको छ।

विश्वकै प्रतिष्ठित अवार्ड बैंक अफ द ईयर २०२४ र २०२५ को उपाधि प्राप्त गर्न सफल भएको वैकले देशभरी ६१ जिल्लामा फैलिएका आफ्ना २०० वटा शाखा, १६९ वटा ए.टि.एम., ३ विस्तारित काउन्टर र ४२ वटा शाखा रहित बैंकिङ्ग इकाइहरूबाट २० लाख ११ हजार ग्राहकवर्गलाई आधुनिक बैंकिङ्ग सेवाहरू प्रदान गर्दै आएको छ।

एनसेलको 'पहिलो सिम'मा एसइई दिएकालाई अनलाइन लर्निङ र गेमिङसुविधा

काठमाडौं (प्रस)- एनसेलले माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (एसइई) दिएका विद्यार्थीहरूका लागि आफ्नो विशेष अफर 'पहिलो सिम' संचालनमा ल्याएको छ।

विद्यार्थीहरूले 'पहिलो सिम' लिँदा आफ्नो रोजाइअनुसार एनसेल मोबाइल नम्बर छनोट गर्न पनि सक्छन्।

पहिलो सिम प्रयोगकर्ताहरूले डिजिटल वालेट खल्तीमा पनि निःशुल्क पाउँछन्, जसको मतलब ग्राहकले खल्ती प्रयोग गर्दा कुनै डाटा शुल्क लाग्दैन।

नागरिक लगानी कोषको उपदान तथा पेन्सन योजनामा मेरो माइक्रोफाइनान्स आबद्ध

काठमाडौं (प्रस)- नागरिक लगानी कोषले सञ्चालन गरेको उपदान तथा पेन्सन योजनामा मेरो माइक्रोफाइनान्स लघुवित्त वित्तीय संस्था आबद्ध भएको छ।

६४ जिल्ला कार्यक्षेत्र रहेको यस लघुवित्तमा करिब पाँच सय कर्मचारी कार्यरत रहेका छन्।

कजारियाको नयाँ शोरूम इमाडोलमा

ललितपुर (प्रस) - सिरैमिक तथा भिट्टिफाइड टायल्स क्षेत्रमा विश्वव्यापी रूपमा परिचित अग्रणी कम्पनी कजारिया रमेश टायल्स लिमिटेडले रातामकै चोक, इमाडोल, ललितपुरमा नयाँ शोरूम उद्घाटन गर्दै नेपालमा आफ्नो उपस्थिति थप विस्तार गरेको छ।

मिस नेपाल कोस्मो २०२५ दीपशिखा नेपाल समेत उपस्थित कार्यक्रममा कजारिया रमेश टायल्स लिमिटेडका कन्ट्री म्यानेजर अभ्यास तिवारीले शोरूमको उद्घाटन गरेका थिए।

महालक्ष्मी विकास बैंकद्वारा अन्तरदेशीय क्युआर भुक्तानीका लागि युनियनपेसँग सहकार्य

काठमाडौं (प्रस)- महालक्ष्मी विकास बैंकले आफ्नो फोनपे क्युआर मर्चेन्ट नेटवर्क मार्फत युनियनपे वालेट प्रयोगकर्ताबाट नेपाल भित्रै क्युआर कोड मार्फत भुक्तानी स्वीकार गर्ने सुविधाको शुरुवात गरेको छ।

यस प्रकारको सेवा युनियनपे इन्टरनेशनलसंगको सहकार्यमा फोनपे मार्फत लागू गरिएको हो।